

೦೪

ಕೆ. ವಿ. ದೇವರ, ಎ. ಎಸ್. ನಳಿನಿ, ಎ. ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಕರ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ವಿಷಕಾರಕ ಸಸ್ಯಗಳು

ಪೀಠಿಕೆ

ಮನು ಕುಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ಥ ಸಿರಿಯು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಮನುಕುಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಾದ ಆಹಾರ, ಆಶ್ರಯ ಹಾಗೂ ಹೊದಿಕೆಗಳು ದೊರೆಯುವುದು ಸ್ಥ ಸಿರಿಯಿಂದಲೇ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಉದಾ : ಮಾದಕ ಪೇಯಗಳು, ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ, ರೋಗ ರುಜಿನಗಳ ಶಮನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಔಷಧೀಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಹ ದೊರಕುವುದು ಈ ಸ್ಥ ಸಿರಿಯಿಂದಲೇ.

ಮಾನವನಿಗೆ ಉಪಕಾರಿಯಾದ ಈ ಸ್ಥ ಸಿರಿಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಾರಕವೂ ಕೂಡ ಆಗಬಲ್ಲವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗದಿರದು. ವನಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಪರಿಣಿತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಚಿತವಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಪರಿಚಿತವಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳು. ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಸಸ್ಯಗಳು ಕೂಡ ವಿಷಕಾರಕವಾದವು ಎಂದರೆ ನಂಬಲಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಈ ಸಸ್ಯಗಳ ವಿಷಕಾರಕ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳು ಸಹ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿವೆ. ಹಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಔಷಧೀಯ ಗುಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅತೀವ ಸೇವನೆಯು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಣಿಗಿಲು ಗಿಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೂ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಕಜ್ಜೆ, ತುರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉರಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಷಕಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳು ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕುದರೆ ಮೂಲಂಗಿಯಂತಹ ಸಸ್ಯವು ಬೇಯಿಸದೆ ತಿಂದರೆ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬೇಯಿಸಿ ತಿಂದರೆ ವಿಷಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಗುಣ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ, ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಯಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಸಾಯನಿಕ ಘಟಕಗಳೇ ಕಾರಣ. ಅಲ್ಕಲಾಯಿಡ್, ಗ್ಲೈಕೊಸೈಡ್, ಆಕ್ಸಲೀಟ್‌ಗಳು, ಫಿನಾಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲ ಅಮೈನೋ ಆಮ್ಲಗಳು, ಟ್ಯಾನಿನ್, ಆವಿಯಾಗುವ ತೈಲಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸಸ್ಯಗಳ ವಿಷಕಾರಕ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಘಟಕವಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಮೀಕೀಟಕಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಸ್ಯಗಳು ಈ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇವು ಮನುಷ್ಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿವೆ. ಕಂಡದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಾಯಿಗಿಡುವ ಮುಗ್ಧ ಮಕ್ಕಳು, ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಸಸ್ಯಗಳ ಕಾಯಿ, ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೂಡ, ಅಪರಿಚಿತವಾದರೂ ಸುಂದರ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹವ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯಗಳು ವಿಷಕಾರಕವೆನ್ನುವುದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ತಿಳಿಯದು. ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಈ ರೀತಿ ಮಾನವನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಒದಗಿದ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳುಂಟು. ಕಾರಣ, ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಸಸ್ಯಗಳ ಗುಣಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯ. ಈ ವಿಷಕಾರಕ ಸಸ್ಯಗಳೆಂದುಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಕೆಲವು ವಿಷಕಾರಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಅವುಗಳ ಬಾಹ್ಯ ವರ್ಣನೆ, ಅವುಗಳಿಂದಾಗುವ ವಿಷಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಉಪಚಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಅಜ್ಜ ಗಡ

ಯುಫೋರ್ಬಿಯ ಹಿರ್ಟ್ (ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ)

Euphorbia hirta L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕೆಂಪು ನೆನೆಹಕ್ಕಿ ಸೊಪ್ಪು, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಅಸ್ತಮೊ ಹರ್ಟ್, ಸ್ಟೀಕ್‌ವೀಡ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯ ನಾಮ ಯುಫೋರ್ಬಿಯ ಹಿರ್ಟ್ ಎಂದು. ಇದು ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಅಜ್ಜಿಗಡವು ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬಂಜರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಕಳೆ, ಏಕ ಮುತುವಿನ ಈ ಮೂಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನಂಥ ರಸವಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಂಡವು 20 ಸೆ.ಮಿ. ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಿರುತ್ತದೆ. ಕವಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಳದಿ ವರ್ಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೋಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸರಳ ಹಾಗೂ ನೀಳಾಕಾರದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಹೂಗೊಂಚಲು ಒತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಜಿಗಡ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಹೂವು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಉಬ್ಬಿಸು ರೋಗ ಹಾಗೂ ಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳ ಉಪಶಮನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ರಸವನ್ನು ರೇಪಿಸುವುದರಿಂದ ನರ ಹುಲಿಗಳು (ನಿರೋಲಿ) ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತವೆ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಎಲೆಯ ಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಸೇವಿಸುವ ರೂಢಿ ಇದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಸಸ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಬೇಯಿಸದೆ ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸವು ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ರಸವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಅನ್ನನಾಳದಲ್ಲಿ ಉರಿತ ಉಂಟಾಗಿ ಒಕರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಂತಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು ಹೃದಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಜ್ಜನ ಪಟ್ಟೆ

ಆಂಟಿಯಾರಿಸ್ ಟೊಕ್ಸಿಕೇರಿಯ (ಮೋರೇಸಿ)

Antiaris toxicaria Pers.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಆರಂಜ ಪಟ್ಟೆ, ಆರಂಜೆ, ಔಗುರಿ, ಬೈರಿ, ವಿಷವೃಕ್ಷ, ಸಗ್ಗುರಿ, ಅರಣ್ಯಪಟ್ಟೆ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಾಸ್ ಟ್ರೀ, ಸ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಟ್ರೀ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಅಂಟಿಯಾರಿಸ್ ಟೊಕ್ಸಿಕೇರಿಯಾ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಮೋರೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಈ ವ್ಯಕ್ತವು ಸುಮಾರು ೨೦೦ ರಿಂದ ೨೫೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಭವ್ಯವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ತೊಟ್ಟು ಸಣ್ಣವು. ಪರ್ಯಾಯ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಅಂಡಾಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳ ತುದಿ ಮೊನಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಬಲಿತಾಗ ನುಣುಪಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಮರದಲ್ಲಿ ಏಕಲಿಂಗ ಹೂಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಬುಗುರಿಯಾಕಾರವಿದ್ದು ಬಲು ಕಹಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಮರವು ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರವು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಗಿಡದ ರೆಂಬೆಗಳಿಂದ ನಾರನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಳಗಡೆಯ ತೊಗಟೆಯು ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಚಾಪೆ ಮಾಡಲು, ಹಗ್ಗ ಹೊಸೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇದರ ಬೀಜಗಳ ಕಹಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜ್ವರದ ಬಾಧೆ ತಡೆಯಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಆಮಶಂಕೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜವನ್ನು ೧ : ೩ ದಿಂದ ೧ : ೨ ಭಾಗದಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪಾರಿಯಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಯೇರಿನ್ ಎಂಬ ಘಟಕವಿರುವುದರಿಂದ ಬೀಜಗಳು ತುಂಬಾ ವಿಷಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡವು ಭಯಂಕರ ವಿಷಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥದ ಮೂಲವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿತು. ಈ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆ ಅಥವಾ ಎಲೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ರಸವು ವಿಷಕಾರಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಮಾಗದೇ ಇರುವ ಕಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಕಚ್ಚು ಹಾಕಿದಾಗ ಹಾಲಿನಂತಹ ರಸವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಾಗಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಅಂಟಿನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾವಾ, ಮಲಯಾ ಹಾಗೂ ಬರ್ಮಾ ದೇಶಗಳ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಈ ಅಂಟಿನಂತಹ ವಿಷಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬಾಣದ ತುದಿಗೆ ರೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಈ ಮರಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ನಂತರ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಷಪೂರಿತವಾದಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷವು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಹಿಂಗಾಲು ನಿಶ್ಚಾಣವಾದಂತಾಗಿ ಉಸಿರಾಟದ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತ ಸ್ನಾಯುಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮುಂಗಾಲುಗಳು ಸಹ ನಿರ್ಬಲಗೊಂಡು ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಚಲಿಸಲು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಮಲ - ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯ ಒಣ ರಸದ ಪುಡಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅತೀ ವಿಷಕಾರಕವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಗಿಡದ ವಿಷದಿಂದ ಬಾಧಿತವಾದರೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಅಫೀಮು

ಪಪಾವರ್ ಸೊಮ್ಮಿಫೆರಂ (ಪಪಾವರೇಸೀ)

Papaver somniferum L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಬಿಳಿ ಗಸಗಸೆ, ಖಸ್‌ಖಸ್, ಖಸಖಸಿ, ಅಬಿನಿ, ಒಪಿಯಂ ಪೊಪಿ ಇದರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಪಪಾವರ್ ಸೊಮ್ಮಿಫೆರಂ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಪಪಾವರೇಸೀ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಸ್ಯದ ಭೀಕರ ವಿಷಕಾರಕ ಅಂಶಗಳನ್ನರಿತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಅಫೀಮು ಪೊದೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ೨ ರಿಂದ ೪ ಪೂಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಹೂವುಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು, ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಕೆನ್ನೀಲಿ ವರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಕೋಶದ ವ್ಯಾಸವು ೧ ಇಂಚು ಇದ್ದು ಗೋಳಾಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತೊಟ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ಬೀಜಗಳು ಬೆಳಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉಪಯೋಗಗಳು :

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ಅಂದವಾದ ಹೂವುಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿಯದೆ ಇದ್ದಂಥ ಬೀಜಕೋಶಗಳಿಂದ ಅಫೀಮು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಮಾಗಿ ಒಣಗಿದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಮತ್ತು' ಇರುವಂತಹ ಕ್ಷಾರಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿ 'ಮತ್ತು' ಬರಿಸುವ ಮಟ್ಟ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಗಿ ಒಣಗಿದ ಬೀಜಕೋಶಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಯಾದ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಶೀತ ಬಾಧೆಯ ಶಮನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಬೀಜಗಳು ತುಂಬಾ ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಸೌಮ್ಯವಾದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೀಪ ಉರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಫೀಮು ತುಂಬಾ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರೀರಿಕ ನೋವು ಅನುಭವಿಸದೇ ಅತ್ಯಹತ್ಯೆಗೊಂದೇ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷವೆಂದರೆ ಅದು ಅಫೀಮು, ಸಾಸಿವೆ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ಇಂಗಿನ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಫೀಮಿನ ಪರಿಣಾಮ ತುಂಬಾ ಶೀಘ್ರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಹತ್ಯೆಯಿಂದಾಗುವ ಜೀವಹಾನಿಯ ಪ್ರತಿಶತ ೪೦ ರಷ್ಟು ಅಫೀಮಿನಿಂದಲೇ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಕಷ್ಟ ಮಿಶ್ರಿತ ಕಂದು ಬಣ್ಣವಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಒಗರಾದ ರುಚಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ವಾಸನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನರಹತ್ಯೆಗೆ ಬಳಸುವುದು

ತುಂಬಾ ವಿರಳ. ಆದರೆ ಬೇಡವಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕಿ ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕುವದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಫೀಮು ಸುಮಾರು ೨೫ ಕೆಟು ಕ್ಷಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಬೇವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಒಂದು ಕಾಳಿನ ಒಂದು ಹನ್ನೆರಡನೇಯ ಭಾಗದಷ್ಟು ಅಫೀಮನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ೨ - ೩ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಮುಖ ಬೆವರುವುದು, ಆಯಾಸವಾಗುವುದು, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ತಲೆ ಸುತ್ತುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಮಬ್ಬು ಕವಿದಂತಾಗಿ ಸುಮಾರು ೪ - ೫ ತಾಸು ನಿದ್ರೆ ಆವರಿಸುವದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಅಂದರೆ ಒಂದುವರೆ ಕಾಳಿನಷ್ಟು ಅಫೀಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮನುಷ್ಯ ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನಲ್ಲದೆ ನಾಡಿಯ ಬಡಿತ ಕ್ರಮೇಣ ತಗ್ಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೈಮೇಲಿನ ಚರ್ಮ ಜಿಡ್ಡುಗಟ್ಟಿ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ ಹಾಗೂ ತುಟಿಗಳು ನೀಲವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಉಸಿರಾಟ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರೋಗಿಯು ೭ ರಿಂದ ೧೨ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಉಪಚಾರ :

ಅಫೀಮು ಸೇವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವಾಂತಿಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಕೊಳವೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಫೀಮನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಪೊಟ್ಟಾಶಿಯಂ ಪರಮಾಂಗನೇಟನ್ನು ೪-೮ ಕಾಳಿನಷ್ಟು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ, ಕೊಡಬೇಕು. ಅಫೀಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಓತ್ತಡವಾಗಿ, ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದರಿಂದ ಶ್ವಾಸೋಚ್ವಾಸ ಬಲವರ್ಧಕವಾದ ಬಿಸಿಯಾದ ಕಪ್ಪು ಕಾಫಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರೋಗಿ ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗುವವರೆಗೆ ಮಲಗದೇ ಇರುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಅರಬೇವು

ಮೇಲಿಯ ಅಜಾಡಿರಾಕ್ (ಮೇಲಿಯೇಸಿ)

Melia azedarach L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಡಬೇವು, ಗರುಡಬೇವು, ಚಿಕ್ಕ ಬೇವು, ತುರುಕನಿಮ್ಮ, ತುರುಕಬೇವು, ವಿಷ ಬೇವು, ಹುಚ್ಚು ಬೇವು ಎಂದಿದೆ. ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೀಡಬೇರಿ, ರೈನಾ ಟ್ರೀ, ಪರ್ಷಿಯನ್ ಲಿಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಪೈಡ್ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಮೇಲಿಯ ಅಜಾಡಿರಾಕ್ ಎಂದು ಇದ್ದು ಮೇಲಿಯೇಸೀ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಂಡು ಬರದಿದ್ದರೂ ಪರ್ಷಿಯಾದ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ, ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ತರಗತಿ ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯ. ಇದರ ಹೂವುಗಳು

ಸುಗಂಧಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ೧೫ ರಿಂದ ೨೫ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾಂಡದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೬ ರಿಂದ ೧೫ ಅಂಗುಲಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್, ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಉದುರಿ ಹೋಗಿ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಎಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹೂವುಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ಎಳೆಯದಿದ್ದಾಗ ಅಚ್ಚ ಹಸಿರು ಇದ್ದು, ಮಾಗಿದಾಗ ಹಳದಿ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮರದ ಬೇರುಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಮರಗಳು ಬೇರು ಸಮೇತ ಉರುಳಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ಮರವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮನೆ, ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಈ ಮರದ ಬೇರಿನ ಚೂರ್ಣವನ್ನು ಜಂತು ಹುಳು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಉದರದ ಹುಳುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಲು ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಗಿಡದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಚರ್ಮ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಮರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳು ಕಹಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಗದೇ ಇರುವ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ೩ ರಿಂದ ೪ ಹಸಿಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ಚಿಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಮರಣಕ್ಕೀಡಾದ ಘಟನೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ೬ ರಿಂದ ೮ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಕಾಲರಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮರಣಕ್ಕೀಡಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಸಹ ವಿಪರೀತ ವಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಭೇದಿಯಾಗುವದು. ಮೈ - ಕೈ ನೋವು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಗಿಡದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹಂದಿ ಹಾಗೂ ಮೊಲಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯುವಾದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ಹೆಚ್ಚುವದು, ಅನ್ನನಾಳದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಹಾಗೂ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವದು ಕಂಡು ಬರುವದು. ಈ ಗಿಡದ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಹೂಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಅಶ್ವಗಂಧ

ವಿಥಾನಿಯ ಸೊಮ್ಮಿಫೇರ್ (ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ)

Withania somnifera (L) Dunat

ಸಹಸ್ರಾಮಗಳು :

ಅನುರ ಕೀರೆ, ಅಮಾಂಗುರ, ಅಂಗರಬೇರು, ಪೆನ್ನೇರು, ಸೊಗಡು ಬೇರು, ಹಿರೇಮದ್ದು, ಸೊಗಡೆ ಬೇರು, ಹಿರೇ ಮದ್ದಿನ ಸೊಗಡೇ ಬೇರು, ಇದರ ಸಸ್ಯಸಾಮ ವಿಥಾನಿಯ ಸೊಮ್ಮಿಫೇರ್. ಇದು ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ.

ಅಶ್ವಗಂಧ ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪೊದೆಯಾಕಾರದ ಒಂದು ಕಳೆ. ೧ ರಿಂದ ೫ ಪೂಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಸರಳವಿದ್ದು, ೨ ರಿಂದ ೩ ಅಂಗುಲಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಅಥವಾ ತಿಳಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ೫ ಹೂವುಗಳು ಎಲೆಯ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಮೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣು ೧-೪ ಅಂಗುಲ ದಪ್ಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಾಗಿದಾಗ ಕಾಯಿ ಹಳದಿ ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎರೆಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಂಡು ಬರುವದು.

ಅಶ್ವಗಂಧಿಯ ಬೇರಿನ ಚೂರ್ಣವನ್ನು ಹಾಲು ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಅಶಕ್ತತೆ ಕಮನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ಬಲವರ್ಧಕ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡವನ್ನು ಸಂಧಿವಾತದ ಬೇನೆಗೆ, ಬಾವುಗಳಿಗೆ, ಕಾಮೋತ್ತೇಜನ ಹಾಗೂ ವೀರೈವ್ಯದ್ವಿಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಗಿಡದ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಹಪ್ಪುಗಟ್ಟಿಸುವ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ಬೀಜಗಳು ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಿ. ಈ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಮೂತ್ರವರ್ಧಕ ಹಾಗೂ ಕೃತಕ ನಿದ್ರೆ ಬರಿಸುವ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮನೆಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಮಬ್ಬು ಕವಿದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿಂಧ ಹಾಗೂ ಪಂಜಾಬ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾದಿತ. ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆಂದು ಈ ಗಿಡದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದುಂಟು.

ಆಲೂಗಡ್ಡೆ

ಸೊಲ್ಯಾನಮ್ ಟ್ಯುಬರೋಸಮ್ (ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ)

Solanum tuberosum L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಉರುಳುಗಡ್ಡೆ, ಬಟಾಟೆ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೊಟ್ಯಾಟೊ ಎಂದಿದೆ. ಸೊಲ್ಯಾನಮ್ ಟ್ಯುಬರೋಸಮ್ ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ, ಇದು ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ತವರು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಹಾರ ಇದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೈದಾನ ಹಾಗೂ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಒಂದು ಪೊದೆಯಾಗಿರುವದು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಡದ ರೆಂಬೆಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಗಡ್ಡೆ ಹಾಗೂ ಬೇರು ಸೇರಿಕೊಂಡೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಆಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹೂವುಗಳು ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ನೀಲ ವರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೂಗಳ ವ್ಯಾಸ ಸುಮಾರು ೧ ಅಂಗುಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಅಧಿಕ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಾರಯುಕ್ತ ಸೊಲನೈನ್ ಎಂಬ ಅಮ್ಲ ವಿಷಕಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದಾರ್ಥದ ಪ್ರತಿಶತ ಪ್ರಮಾಣ ೦.೦೦೨ ದಿಂದ ೦.೦೧ ಇದ್ದು ಗಡ್ಡೆಯ ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ತಿರುಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಯಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಕಾರಕ ಕ್ಷಾರಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಸೊಲನೈನ್ ಘಟಕವು ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎಳೆಯ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಸಿರಾದ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಬಾಧಕ ಕ್ಷಾರಗಳು ಇಂತಹ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುವದು. ಸುಮಾರು ೦.೨ ನಷ್ಟು ಅಪ್ಪಟ ಸೊಲನೈನ್ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎಳೆಯ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೦.೫ ನಷ್ಟು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬೇಯಿಸದೇ ಇದ್ದ ಎಳೆಯ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಗಂಟಲು ಉರಿಯುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬೇಯಿಸದೇ ಇದ್ದ ಎಳೆಯ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಗಂಟಲು ಉರಿಯುವುದು, ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕತೆಯಾಗುವುದು, ವಾಂತಿ, ತಲೆನೋವು, ತಲೆ ತಿರುಗುವುದು, ಭೇದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಂಟಾಗುವವು. ಜ್ವರ ಬರುವದು, ಮುಖ ಹಾಗೂ ತುಟೆಗಳು ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟುವುದು ಕಂಡು ಬರುವದು. ಬೇಯಿಸದೇ ಇದ್ದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯ ಸೇವನೆಯಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ ಹೀನತೆ ಕಂಡು ಬರುವದು. ಚಿಕ್ಕ ಕರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಭಯಾನಕ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಹಾಗೂ ಕೊಂಬುಗಳು ಮೂಡದೆ ಇರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಚಿಗುರೊಡೆದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಕುದಿಸಿ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ವಿಪರೀತ ಆಯಾಸವಾಗಿ ನೀರಿನಂತಹ ಭೇದಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕುಸಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವಲ್ಲದೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇದ್ದ ಹಸಿ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ಮೇಯಿಸುವುದರಿಂದ ಹಾಲು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ. ಹಸಿ ಅಥವಾ ಬೇಯಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಅದರ ಸೊಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎತ್ತು ಹಾಗೂ ಕರೆಯದೇ ಇದ್ದ ಆಕಳುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಮೈ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ಇವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ನೂಟನೆ :

ಸೊಲನೈನ್ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥವು ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಚಿಗುರುತ್ತಿರುವ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಹಾನಿಕಾರಕ.

ಎಕ್ಕೆ ಗಿಡ

ಕೆಲೋಟ್ರೋಪಿಸ್ ಜೈಗ್ಯಾಂಟಿಯ (ಅಸ್ಕಲ್‌ಪಿಡೇಸಿ)

Calotropis gigantea (L) R. Br.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಅಕ್ಕ, ಎಕ್ಕ, ಎಕ್ಕಮೆಳೆ, ಬಳಿಎಕ್ಕ, ಯಾಕರಾಮ್, ಎಕ್ಕ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಜೈಂಟ್‌ವ್ಯಾಲೋವರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಕೆಲೋಟ್ರೋಪಿಸ್ ಜೈಗ್ಯಾಂಟಿಯ ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಅಸ್ಕಲ್‌ಪಿಡೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಎಕ್ಕೆ ಗಿಡವು ಬೀಡು ಭೂಮಿ, ಮಿಷಿ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಬುಡದಿಂದ ಕವಲೊಡೆದು, ಪೊದೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಹು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಸ್ಯ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಣ್ಣ ಮರವಾಗಿ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಹೂವುಗಳು ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ನಸುಗೆಂಪು ಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ಕಾಯಿಗಳು ೩ ರಿಂದ ೪ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ತುದಿಯು ಮೊನಚಾಗಿ ತಿರುಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳು ಅಂಡಾಕಾರವು ಇದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೇಷ್ಮೆಯಂತಹ ಕೂದಲುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೂದಲುಗಳು ಬೀಜದ ಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯ ಸದಾಕಾಲವೂ ಹೂವು ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ಈ ಸಸ್ಯದ ಬೀಜದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ತಲೆ ದಿಂಬಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಮಾಹುತರು ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಯ ಶಾವಿನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಹಾಗೂ ಹುಣ್ಣು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಗಿಡದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೂ ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕಫವು ದಟ್ಟವಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಕ್ಕೆಯ ಎಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ರಸ ತೆಗೆದು ಪಾವು ತೊಲೆಯಿಂದ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಕುಡಿಸುವುದರಿಂದ ವಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷವಾದ ವ್ಯಥವನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಕ್ಕೆಯ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಕ್ಕೆಯ ಹಾಲನ್ನು ನೆನೆಯಿಸಿ ವ್ಯಥದ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಇದ್ದರೆ ಹಣ್ಣಾದ ಎಲೆಗಳಿಗೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸವರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ರಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅದು ಶಮನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಜ್ಜೆ ಹಾಗೂ ಹುರುಕುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಕೆಯ ಹಾಲನ್ನು ಹಚ್ಚುವರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಒಂದು ಔಂಸಿನಷ್ಟು ಎಕ್ಕೆಯ ಹಾಲನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನಾಯಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದರೆ ಅದು ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದರ ರಸವನ್ನು ತಿರುಹಕ್ಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಹಾಲನ್ನು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಬಾಯಿಗೆ ಲೇಪನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉದರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುವುದು. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ವಿಷ ಹಾಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇದರ ಹಾಲು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಿಡಿದರೆ ಕಣ್ಣುರಿ ಆದಂತಾಗಿ ಕುರುಡಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇದರ ಹಾಲು ತಗಲಿದರೆ ಉರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಬೊಬ್ಬೆ ಗಳೇಳುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಪಚನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉಂಟಾಗಿ ವಾಂತಿಯಾಗುವುದು.

ಕಡುವಂಚಿ

ಮೊಮೊರ್ಡಿಕಾ ಟ್ಯೂಬರೋಸಾ (ಕುಕುರ್ಬಿಟೇಸಿ)

Momordica tuberosa Cogn.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಮೊಮೊರ್ಡಿಕಾ ಟ್ಯೂಬರೋಸಾ. ಇದು ಕುಕುರ್ಬಿಟೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದು ಒಂದು ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಮೂಲಿಕೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರೆ ಮತ್ತು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಹಬ್ಬು ಬಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಡ್ಡೆಬೇರು ಇರುತ್ತದೆ. ಹೃದಯಾಕಾರದ ಎಲೆಗಳು ೫ ರಿಂದ ೭ ಚಿಕ್ಕ ಹತ್ತಾಕಾರದ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದೇ ಸಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಹೂಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೂಗಳು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದವಿರುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ೩ ಸೆಂ.ಮಿ. ಉದ್ದವಿರುವ ಅಂಡಾಕಾರದ ಹಣ್ಣು ರಸಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಡ್ಡೆಯಾಕಾರದ ಬೇರುಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಇದರ ಸಂತಾನ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಜುಲೈದಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರವರೆಗೆ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಿಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಮೂಲಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಗುಣವುಳ್ಳವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ಬೇರಿನ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕುದಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುವದು. ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿಯ ಒಗರಾದ ರುಚಿಯು ಗುಕ್ಕೋಷ್ಠೆಡ್ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥವಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಕಟು ರೋಹಿಣಿ

ಹಲ್ಲೆಬೂರಸ್ ನೈಜರ್ (ರೆನುನ್‌ಕ್ಯುಲೇಸಿ)

Helleborus niger L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕಟುಕಿ, ಕಾಲಾಬೀರ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಡೆಡ್ಲಿನ್ಯೆಟರೇಡ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಹಲ್ಲೆಬೂರಸ್ ನೈಜರ್. ಇದು ರೆನುನ್‌ಕ್ಯುಲೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದು ಪೊದೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಸಸ್ಯವಿದ್ದು, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಕಾಂಡವು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ತವರು ಮಧ್ಯ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಐರೋಪ್ಯ ದೇಶಗಳು ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಎತ್ತರದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ಬೇರನ್ನು ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಜಂತು ನಿರೋಧಕ ಔಷಧಿ ಗುಣವಿರುವದೇ ಕಾರಣ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಇದು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ತುಂಬಾ ಉದ್ದೇಶಗೊಳಿಸುವ ವಿಷವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ವಿಪರೀತ ವಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸೆಳೆತ ಉಂಟಾಗುವದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭೇದಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವುಂಟು. ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವದು. ಕೇಂದ್ರ ನರಮಂಡಲವನ್ನು ನಿಶ್ಚೇಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಕಾರುವದು, ಜೊಲ್ಲು ಸೋರುವದು, ವಾಂತಿ ಭೇದಿಯಾಗುವದು ಹಾಗೂ ವಿಪರೀತ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುವದು, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಕರಿ ಜೀರಿಗೆ

ನಿಗೆಲ್ಲ ಸಟ್ಟಿವ್ (ರೆನುನ್‌ಕ್ಯುಲೇಸಿ)

Nigella sativa L.

ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳು :

ಕೃಷ್ಣ ಜೀರಿಗೆ, ಕರೀಮಸಿಂಗಮ್. ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಕುಯಮಿನ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಕಾರವೇ, ಸ್ವಾರ್ನ್‌ನಿಲ್ ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ನಿಗೆಲ್ಲ ಸಟ್ಟಿವ್ ಎಂದಿದೆ. ಇದು ರೆನುನ್‌ಕ್ಯುಲೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ.

ಈ ಸಸ್ಯವು ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಸುಮಾರು ೧ ರಿಂದ ೨ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಮೂಲಿಕೆ. ಎಲೆಗಳು ೧ ರಿಂದ ೨ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿದ್ದು ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಹೂಗಳ ಬಣ್ಣವು ತಿಳಿ ನೀಲಿ ಇದ್ದು, ಕಾಯಿಗಳು ಅರ್ಧ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೀಜದ ಸಲುವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಈ ಗಿಡದ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜಗಳು ಖಾರವಾಗಿದ್ದು ಸುವಾಸನೆ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಹುಳು ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಸುಮಾರು ೧೦ ರಿಂದ ೪೦ ಬೀಜದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಜ್ವರ ಬರುವುದು. ನಾಡಿ ಬಡಿತ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಹಾಗೂ ಬೆವರು ಬರುವುದು. ಮೂತ್ರ ಜನಕಾಂಗದಿಂದ ಅತಿಸ್ರಾವವಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುವುದು. ಬೀಜದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ೧.೫ ಗ್ರಾಂನಷ್ಟು ಬೆಕ್ಕಿನ ದೇಹದ ರಕ್ತನಾಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಅದು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಕರ್ಪೂರದ ಮರ

ಸಿನ್ನಾಮೋಮ್ ಕ್ಯಾಂಫೋರ್ (ಲಾರೇಸಿ)

Cinnamomum camphora Nees.

ಸಹಸ್ರಾಮಗಳು :

ಕುಮುದ, ಪಚ್ಚಿಕರ್ಪೂರ, ರಸ ಕರ್ಪೂರ, ಚಂದ್ರದವಲ, ಪಾಚಿ ಕರ್ಪೂರ, ತುಹಿನಾ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಂಫರ್ ಲಾರೇಲ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಸಿನ್ನಾಮೋಮ್ ಕ್ಯಾಂಫೋರ್. ಇದು ಲಾರೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಕರ್ಪೂರದ ಮರವು ಸದಾ ಹಸಿರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಹು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಧಾರಣ ಗಾತ್ರದ ವೃಕ್ಷ. ಕಾಂಡದ ತೊಗಟೆ ಒರಟಾಗಿದ್ದು ಕಪ್ಪು - ಕಂದು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಅಭಿಮುಖ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಯ ಉದ್ದ ೨ - ೪ ಅಂಗುಲ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗ ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಹಾಗೂ ಕೆಳಭಾಗ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯ ತೊಟ್ಟಿನಿಂದ ತುದಿಯವರೆಗೆ ಮೂರು ಪತ್ರನಾಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬಿಳಿ ವರ್ಣದ ಹೂವುಗಳು ಮಧುರ ಪರಿಮಳ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಕರ್ಪೂರ ಮರದ ತವರು ಜಪಾನ ಮತ್ತು ಚೀನ ದೇಶಗಳು. ಈ ಮರವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಎಲ್ಲ ಭೂಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬಲ್ಲ ಘಾಟವೃಕ್ಷ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗಿಡದ ಕಾಂಡ, ರೆಂಬೆ ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಉಗಿಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿ ಕರ್ಪೂರ ಮತ್ತು ಕರ್ಪೂರದ ತೈಲವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಪೂರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಔಷಧೀಯ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹಲ್ಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿರಿಸುವುದರಿಂದ ನೋವು ಶಮನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವು ಬಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಆಲದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಅಂಜನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜಂತಿನ ಬಾಧೆಯಾದಾಗ ಬೆಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಜ್ಜೆಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದಲೇ ತಿಕ್ಕಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕಜ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಬೇವಿನ ರಸದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಗಳಿಗೆ ಲೇಪಿಸಿದರೆ ರೆಪ್ಪೆಯ ಕೂದಲು ಉದುರುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಪೂರಕ್ಕೆ ಪೂತಿನಾಶಕ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಬಲಹೀನನಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದಾಗ ಕರ್ಪೂರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸ್ನಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಿನ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆ ಉತ್ತೇಜನ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಸಸ್ಯದ ಎಲೆ, ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ರೆಂಬೆಗಳು ವಿಷಪೂರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೇವನೆ ಗರ್ಭಪಾತ, ವಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಛರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ.

ಕಣಗಿಲೆ

ನೇರಿಯಮ್ ಒಲಿಯಾಂಡರ್ (ಎಪೊಸೈನೇಸಿ)

Nerium oleander L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಬಿಳಿಗಣಗಿಲೆ, ಬಿಳಿಗಂಡು ಕಣಗಿಲೆ, ದೇವಗಣಗಿಲೆ, ಕರವಿಡಾ, ಕೆಂಪುಗಣಗಿಲೆ, ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಲಿಯಾಂಡರ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ನೇರಿಯಮ್ ಒಲಿಯಾಂಡರ್. ಇದು ಎಪೊಸೈನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಎಪೊಸೈನೇಸಿ ಕಣಗಿಲೆಯ ಗಿಡ ಒಂದು ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಪೊದೆ. ೩ ರಿಂದ ೪ ಎಲೆಗಳು ಕಾಂಡದ ಗಿಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ವರ್ತುಲಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವಿನ ದಳಗಳು ಲಾಲಿಕೆಯಾಕಾರವಿದ್ದು ಬಣ್ಣ ಕೆಂಪು, ನಸುಗೆಂಪು, ೬ ರಿಂದ ೯ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಣಗಿಲು ಹೂವೆಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವ ಈ ಗಿಡವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಗಳ ಬದುಕಿಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಿಯಾರತ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ವಿಷದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಮೇಕೆ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಈ ಗಿಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಜೀವಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದಾದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ನರಹತ್ಯೆಯ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳುಂಟು. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಇದರ ಬೇರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇರಿನಿಂದ ಅರೆದು ತಯಾರಿಸಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಅವಿವಾಹಿತ ತರುಣಿಯರ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಕಷಾಯವನ್ನು ಗರ್ಭಿಣಿಯರ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಲೇಪಿಸುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ. "ಹೋಗು, ಕಣಗಿಲೆ ಬೇರು ತಿನ್ನು" ಎಂದು ಕುಟುಕುವಷ್ಟು ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯವು ಪಡೆದಿದೆ.

ಇದರ ಸೇವನೆಯು ಮಾನವನ ನರಮಂಡಲ ಹಾಗೂ ಹೃದಯದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲಿಗೆ ಮರಗಟ್ಟಿದಂತಾಗುವದು. ದೃಷ್ಟಿ ಹೀನತೆ ಉಂಟಾಗಿ ನೋಡಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಹಸಿರು ಅಥವಾ ಹಳದಿ ವರ್ಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಪರೀತ ವಾಂತಿಯಾಗಿ ಜೊಲ್ಲು ಸೋರಲು ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಅಶಾಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಡಿ ಬಡಿತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಉಸಿರಾಟದ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಪಾಯುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕುದುರೆಗೆ ಅದರ ಆಹಾರದ ಜೊತೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ ಗ್ರಾಂ ಹಸಿರೆಲೆ ಅಥವಾ ೧೫ ರಿಂದ ೨೫ ಗ್ರಾಂ ಒಣಎಲೆ ಮತ್ತು ಕುರಿಗಳಿಗೆ ೧ ರಿಂದ ೫ ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಹಸಿರು ಅಥವಾ ಒಣ ಎಲೆ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಅವು ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಸೇವಿಸಿದರೂ ಸಹ ಮನುಷ್ಯನು ಮರಣ ಹೊಂದುವುದು ಖಚಿತ.

ಉಪಚಾರ :

ಈ ವಿಷದಿಂದ ಬಾಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಯಾಲಿಸಿಲಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಮೂಲದಿಂದ ತಯಾರಾದ ಔಷಧಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳ್ಳಿ

ಯುಫೋರ್ಬಿಯ ತಿರುಕಳ್ಳಿ (ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ)

Euphorbia tirucalli L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕೋಡುಕಳ್ಳಿ, ಕೊಲುಕಳ್ಳಿ, ತಿರುಕಳ್ಳಿ, ಪಚ್ಚ ಕಳ್ಳಿ, ಬೊಟ್ಟುಕಳ್ಳಿ, ಬೊಂತೆ ಕಳ್ಳಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮಿಲ್ಕವೀಡ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಯುಫೋರ್ಬಿಯ ತಿರುಕಳ್ಳಿ ಎಂದು. ಇದು ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ ಎಂಬ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ತಿರುಕಳ್ಳಿಯು ಮೂಲತಃ ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಣ ಹವಾಮಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮರವು ೧೨ ರಿಂದ ೨೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮರವೆಲ್ಲ ಹಸಿರಾಗಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಕವಲೊಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹಾಲಿನಂತಹ ರಸವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಲೆಗಳು ಬೆಕ್ಕವಾಗಿದ್ದು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೂಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇದರ ಕಾಯಿಗಳು ೧ ಸೆಂ.ಮಿ. ಸುಮಾರು ದಪ್ಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳು ದುಂಡಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಗಿಡವನ್ನು ಮೈದಾ ಹಾಗೂ ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೂಲಗಳ ಬೇರಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಿಡದ ಹಾಲನ್ನು ಔಷಧಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಹಾಲನ್ನು ಅಂಟಿನಂಟ್ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ಬೇರನ್ನು ಮೀನು ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಿಗಳ ವಿಷ ತಯಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇದರ ಹಾಲು ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಉರಿ ಉಂಟಾಗಿ ಬೊಬ್ಬೆಗಳೇಳುತ್ತವೆ. ಹಾಲು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಉರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ದೃಷ್ಟಿಹೀನತೆ ಕಂಡು ಬರುವದು. ಈ ಗಿಡದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಯೋನಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುವದು.

ಕಾಕಮಾರಿ

ಅನಾಮಿರ್ಟಾ ಕೊಕ್ಕುಲಸ್ (ಮೆನಿಸ್ಪರ್ಮೇಸಿ)

Anamirta cocculus W. & A.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕಾಕಿಸೊಪ್ಪು ಗಡ್ಡೆ, ಗರುಡ ಫಲ, ಚೆಪುಲಕೊಳ್ಳಿ, ಬೆವ್ಲೆತ್ತಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಕಿಲ್ಲರ್, ಫಿಕ್ ಬೆಂ, ಫಿಕ್ ಕಿಲ್ಲರ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಬೆರಿ, ಲೇಸಬೆರಿ, ಪಾಯಿಸನ್ ಬೆರಿ ಮುಂತಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಅನಾಮಿರ್ಟಾ ಕೊಕ್ಕುಲಸ್ ಎಂದಿದೆ. ಮೆನಿಸ್ಪರ್ಮೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಕಾಕಮಾರಿಯು ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಏರುಬಳ್ಳಿ. ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣದ ಎಲೆಗಳ ತೊಟ್ಟಿನ ಬುಡ ಹಾಗೂ ತುದಿಗಳು ಉಬ್ಬಿರುತ್ತವೆ. ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳು ಬಲಿತ ಕಾಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಅಸ್ಲಾಮದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಓರಿಸ್ಸಾದವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಂಹಳದವರೆಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಕಮಾರಿ ಗಿಡದ ವಿಷಕಾರಕ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮೀನು ಮತ್ತು ಕಾಗೆಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಷ ಹಾಕಿದ ಮೀನಿನ ಮಾಂಸವೂ ಸಹ ವಿಷಪೂರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕಲು ಈ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಲೇಪನವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಲಯಾ ದ್ವೀಪದ ಅದಿವಾಸಿಗಳು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಾಣಗಳನ್ನು ವಿಷಪೂರಿತಗೊಳಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ಹಣ್ಣಿನ ಕಷಾಯ ಅಥವಾ ಹಿಂಡಿ ತೆಗೆದ ರಸವನ್ನು ಬೀರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಮದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡಿ 'ಮತ್ತು' ಬರಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬೈನ ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಇಂತಹದೇ ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಭಾರಿ ಜೀವಹಾನಿಯುಂಟಾದುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಉಪಚಾರ :

ಈ ಸಸ್ಯದ ವಿಷದ ಬಾಧೆಗೆ ಉದರ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ವಾಂತಿಯಾಗಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ಉದರದಲ್ಲಿ ನಳಿಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಷವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ಜೀವಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆರೆಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾಕಿ ಹಣ್ಣು

ಸೊಲ್ಯಾನಮ್ ನೈಗ್ರಮ್ (ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ)

Solanum nigrum L.

ಸಹಸ್ರಾಮಗಳು :

ಕರಿಕಾಬೀ ಗಿಡ, ಕಾಕಿಗಿಡ, ಕಾಕಮಾಬೀ, ಕಾವಳೀ, ಮಕೋಯಿ, ಕಂಕಪಿಟ್ಟಿ, ಕಾಕಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡ, ಕೆಂಪು ಕಾಬಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ಲಾಕ್ ನೈಟಿಕೇಡ್, ಸ್ಪೈಬೆರಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೊಲ್ಯಾನಮ್ ನೈಗ್ರಮ್ ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ. ಇದು ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಕಾಕಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡವು ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕೂದಲಿಲ್ಲದ, ಮೃದುವಾದ ತೊಗಟೆಯುಳ್ಳ ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಪೊದೆಯು. ಇದು ೧ ರಿಂದ ೧೦ ಪೂಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ರೆಂಬೆಗಳು ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಗಟ್ಟಿಕಾಂಡವಿದ್ದು ಎಳೆಯ ರೆಂಬೆಗಳು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದವಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ರೆಂಬೆಗಳು ದುಂಡಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಸರಳವಿದ್ದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿರುತ್ತವೆ. ಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಪುಷ್ಪಪಾತ್ರೆಯ ಎಸಳುಗಳಿದ್ದು ಅವು ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಕಾಯಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ೧-೪ ಇಂಚು ದಪ್ಪ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಎಳೆಯವಿದ್ದಾಗ ಹಸಿರು, ಮಾಗಿದಾಗ ಹಳದಿ, ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ತವರು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಗಿಡದ ಹಣ್ಣು ಸಿಹಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವರ ಭಂಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಪಕ್ವವಾದ ಹಣ್ಣಿನ ೧ ಗ್ರಾಂ ರಸವನ್ನು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ ಜೊತೆ ಬೆರೆಸಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೊಪ್ಪಿನ ರಸವನ್ನು ವಿಷಮ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಬೇಳು ಕಡಿದಿದ್ದರೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ರಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುದಿಸಿ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಬಾವು ಬಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಲೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ರಸಕ್ಕೆ ಕೆಮ್ಮು, ದಮ್ಮು ಹಾಗೂ ನೆಗಡಿಗಳನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡುವ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣು ಸಿಹಿಯಾಗಿದ್ದು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಳೆಯ ಮಾಗದ ಕಾಯಿ ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಳೆಯ ಕಾಯಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಹಾಗೂ ದನಕರುಗಳ ಮೇಲೆ ದುಃಪ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಮಾಗದೇ ಇರುವ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಗಂಟಲು ಒಣಗುವುದು, ಲಾಲಾರಸದ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಈ ಗಿಡದ ಕಾಯಿ ಮಾಗಿದಂತೆ ವಿಷದ ಅಂಶ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿಯ ಕಾಯಿ ಸೇವಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ ಘಟನೆಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಗಿಡದ ಹಸಿರು ಕಾಯಿಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕರು, ಮೇಕೆ, ಕುರಿ, ಕೋಳಿ ಹಾಗೂ ಬಾತುಕೋಳಿಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು ೩೫ ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಗಿಡದ ಕಣ್ಣಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೊಲಕ್ಕೆ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಅದು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಮಾಗದೇ ಇದ್ದ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೋಲನಿನ್ ಮತ್ತು ವಿಷಕಾರಕ ಕ್ಷಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು.

ಕಾಡುಕಾಸಿ ಕಣಿಗಿಲು

ತೆವಟ್ಟಿಯಾ ಪೆರುವಿಯಾನ್ (ಅಪೋಸೈನೇಸಿ)

Thevetia peruviana (Pers) K. Schum.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸರ್ಟ್ ಒಲಿಯಾಂಡರ್, ಯೆಲೋ ಒಲಿಯಾಂಡರ್ ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ತೆವಟ್ಟಿಯಾ ಪೆರುವಿಯಾನ್. ಈ ಸಸ್ಯವು ಅಪೋಸೈನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ನಿತ್ಯ ಹಸಿರು ಪೊದೆ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಮರ. ಸುಮಾರು ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ ಪುಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಸಿಂಬಿ ಸುತ್ತಿದಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ೩ - ೫ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿದ್ದು ನೀಳವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಬುಡ ಹಾಗೂ ತುದಿಗಳು ಸಂಕುಚಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಹೊಳೆಯುವ ಹಸಿರು ವರ್ಣಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಸ ೨ ಅಂಗುಲದಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಪುಷ್ಪಪಾತ್ರ ಪತ್ರಕವು ಕಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಮಾಗಿದ ಕಾಯಿ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡುಕಾಸಿ ಕಣಗಿಲಿನ ತವರು ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್‌ಇಂಡೀಸ್ ದೇಶಗಳು. ಈಗ ಈ ಗಿಡವು ಹಲವಾರು ಉಷ್ಣವಲಯದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡವನ್ನು ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುವುದುಂಟು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನಂತಹ ರಸವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರಸವು ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಿ. ಕೊಗಟೆ ತುಂಬಾ ಶಕ್ತಿದಾಯಕ ವಿಷ. ಈ ಗಿಡದ ಬೀಜ ಸಹ ವಿಷಕಾರಕವಾಗಿದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಕೊಲೆ ಮೊದಲಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಬಂಗಾಲ ಹಾಗೂ ಆದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೊಂದು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಸು ಹತ್ಯೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವೈರತ್ಯ ಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಮಲಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಣಗಳ ತುದಿಗೆ ಇದರ ವಿಷ ಲೇಪಿಸಿ ವೈರಿ ಅಥವಾ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹತ್ಯೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದಾಗ ನಾಲಿಗೆ ಮಬ್ಬು ಆಗುವದಲ್ಲದೆ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಾಗುವದು. ಬಾಯಿಯ ತುಂಬಾ ಉರಿ ಉಂಟಾಗಿ ಗಂಟಲು ಒಣಗುವದು, ವಾಂತಿ ಸುರುವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಉಬ್ಬುಳ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಬೀಜವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಸಹ ಹೃದಯದ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕುಗ್ಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು (ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು) ಆಗುವದು. ನಡುಗುರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸಹ ಕಂಡುಬರುವವು. ೮ ರಿಂದ ೧೦ ಬೀಜಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ ಘಟನೆಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ.

ಕಾಡು ಹರಳು

ಬಾಲಿಯೊಸ್ಪರ್ಮಮ್ ಮೊಂಟ್ಯಾನಮ್ (ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ)

: *Baliospermum montanum* Muell Arg.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ದಂತಿ, ನಗದಂತಿ, ಕಾಡುಹರಳು, ಬಾಲಿಯೊಸ್ಪರ್ಮಮ್ ಮೊಂಟ್ಯಾನಮ್ ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ. ಇದು ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ.

ಸುಮಾರು ೩ ರಿಂದ ೬ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ಪೊದೆ. ಇದು ಬೇರಿನಿಂದಲೇ ಕವಲೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಆಕಾರ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೂಗಳ ಆಕಾರ ಚಿಕ್ಕದು, ಬಣ್ಣ ಹಸಿರು.

ಹೂವುಗಳು ಏಕಲಿಂಗೀಯವಿದ್ದು ಎಲೆಯ ಕಂಕುಳದ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಯ ೧.೨ ರಿಂದ ೧.೩ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೃದು ಕೂದಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಹಿಮಾಲಯದ ಕಾಶ್ಮೀರ, ಭೂತಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦೦ ಪೂಟು ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಸ್ಸಾಮ್, ಬಂಗಾಲ, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಗಿಡದ ಬೀಜವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಭೇದಿ ಮಾಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಬೀಜದಿಂದ ತೆಗೆದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಭೇದಿ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಧಿವಾತಗಳ ಉಪಶಮನಕ್ಕೆ ಇದರ ಎಣ್ಣೆ ಅನುಕೂಲಕರ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಕಾಡು ಹರಳಿನ ಬೀಜದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತೀವ್ರ ಮತ್ತು ಬದಂತಾಗಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವುದು. ಮೊದಮೊದಲು ಅತಿ ಭೇದಿ ಹಾಗೂ ವಾಂತಿಯಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ರಸಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಲೋಹಕ್ಕೆ ತುಕ್ಕು ಬರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ.

ಕುದುರೆ ಮೂಲಂಗಿ

ಕಾಕ್‌ಲೇರಿಯ ಆರ್ಮೋರೇಸಿಯ (ಬ್ರಾಸಿಕೇಸಿ)

Cochleria armoracia L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕ್ರಾಸ್, ಕ್ರಾನ್ಸ್, ರಾಮ್‌ಪೂರ್ಟಿನ್ ವೇಜ್‌ಮುಂತಾಗಿಯೂ, ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಮೀರ್ಟಿಷ್ ಕ್ರೇನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಾರ್ಬಿಪೂರ್ಟಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾರ್ಸರ್ಯಾಡ್ಸ್ ಎನ್ನುವದು ಇದರ ಆಂಗ್ಲ ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಕಾಕ್‌ಲೇರಿಯ ಆರ್ಮೋರೇಸಿಯ. ಇದು ಬ್ರಾಸಿಕೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಕುದುರೆ ಮೂಲಂಗಿಯು ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಿರುವ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಸಸ್ಯ. ಇದರ ತವರೂರು ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಯುರೋಪ್, ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಒರಟು ಕಾಂಡವಿದ್ದು ಬುಡದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕುಚ್ಚಿನಂತೆ ಸೀಳು ಸೀಳಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಬಲಿತಂತೆ ಅವುಗಳ ಅಂಚುಗಳು ನೆರಿಗೆಗೊಂಡಂತಾಗುತ್ತವೆ. ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಎಲೆಗಳಿದ್ದು ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬೆಳ್ಳಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕಾಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದ,

ದುಂಡಗೆ ಗೋಲಾಕಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರು ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಮುರಿದಾಗ ಘಾಟು ವಾಸನೆ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ಕುದುರೆ ಮೂಲಂಗಿಯ ತಾಯಿ ಬೇರು ಮೂಲಂಗಿಯಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತುರಿದು ಮಾಂಸದ ಅಡುಗೆಗೆ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಮಾಂಧ್ಯ, ಸ್ವರ್ವಿ, ಸಂಧಿವಾತ, ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಮುಂತಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಸಿ ಬೇರುಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಜಂತು ಹುಳುಗಳು ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಹಸಿವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕೆಮ್ಮಿಗೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಶರೀರದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಅರೆದು ಪಟ್ಟು ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಕುದುರೆ ಮೂಲಂಗಿಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ವಿಷಕಾರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ರಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಪಿನ್‌ಗ್ರಿನ್ ಹಾಗೂ ಗ್ಲುಕೋಸೈನೋಯೀಟ್ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬೇರನ್ನು ಗೋಮಾಂಸ ಅಥವಾ ವೃಷಭ ಮಾಂಸದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಗುಚಿ ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ರಸವನ್ನು ಸ್ವರ್ಶ ಮಾಡಿದರೆ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣುಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಶುಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ದನಕರುಗಳು ಅಥವಾ ಕುದುರೆಗಳು ಈ ಸಸ್ಯದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮೇಯ್ದಲ್ಲಿ ಅವು ಖಂಡಿತ ಸಾಯುವವು.

ಕೇರು

ಸೆಮಿಕಾರ್ಪಸ್ ಅನಾಕಾರ್ಡಿಯಮ್ (ಅನಾಕಾರ್ಡಿಯೇಸಿ)

Semecarpus anacardium D.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಅಗ್ನಿಮುಖಿ, ಕರಿಗೇರು, ಗೇರ್, ಗೇರಕಾಯಿ, ಗೊಡ್ಡುಗೇರು, ಜೇಡಿ, ತೆನೆದು, ಬಲ್ಲಾತಕ ಕೇರು. ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕಿಂಗ್ ನಟ್‌ಟ್ರೀ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಮರದ ಸಸ್ಯನಾಮ ಸೆಮಿಕಾರ್ಪಸ್ ಅನಾಕಾರ್ಡಿಯಮ್ ಇದ್ದು ಅನಾಕಾರ್ಡಿಯೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ತರಗಲೆ ಜಾತಿಯ ಮರವಿದ್ದು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೪೦ ರಿಂದ ೫೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮರದ ಎಲೆಗಳು ಕೊಂಬೆಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಒರಟಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೭ ರಿಂದ ೨೪ ಇಂಚು ಉದ್ದ ಹಾಗೂ ೨ ರಿಂದ ೧೨ ಇಂಚು ಅಗಲ ಇರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಬುಡ ಹಾಗೂ ತುದಿಗಳು ಗೋಲಾಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಮರವು ಮಳೆಗಾಲದ

ಕೊನೆ ಕೊನೆಗೆ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೂವುಗಳು ಹಸಿರು - ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಕೊಂಬೆಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಒಂದು ಇಂಚಿನಷ್ಟು ಉದ್ದವಿದ್ದು ಮಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಮರದ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮರವು ಅಸ್ಸಾಮ್, ಕಾಶಿ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯ ಭಾರತ, ಗುಜರಾತ, ಕೊಂಕಣ ಕಾರವಾರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ತರಗಲೆ ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಮರದ ಬೀಜದಿಂದ ಬರುವ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಸವನ್ನು ಅರೆತಲೆ ನೋವನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಆಮಾತಿಸಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕೇರು ಹಣ್ಣನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಜ್ಜೆಗೆ ಅಥವಾ ಮೊಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜಂತುಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಲಿನೊಡನೆ ೪ ರಿಂದ ೫ ಸುತ್ತು ಕೇರನ್ನು ತೇದು ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಸರು ಹುಣ್ಣುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇರಿನ ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ದಬ್ಬಣದಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ ತೆಗೆದು ಹುಣ್ಣಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಲು ಕೇರು ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜದ ರಸವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಗುರುತು ಹಾಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ದಾಹಕ ಗುಣವುಳ್ಳ ರಸವಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೈಗೆ ತಗುಲಿದರೆ ಬೊಬ್ಬೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಮರವನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಲು ಜನರು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜಕೋಶದ ಹೊರಭಾಗವು ಕಟು ಒಗರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ತೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಒಗರಾದ ರಸವು ಸುಮಾರು ೩೨ ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಗ ತಾನೆ ತೆಗೆದ ರಸವು ಎಣ್ಣೆಯಂತೆ ಇದ್ದು ಕಂಡು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿರಿಸಿದಾಗ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಸವನ್ನು ಅಗಸರು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಗುರುತು ಹಾಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ರಸವು ಗರ್ಭಪಾತಕ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೯೬ ಹನಿಗಳಷ್ಟು ಈ ರಸವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಕೊಕೇನ್

ಎರಿತ್ರೋಜಾಯಲಾನ್ ಕೊಕೊ (ಎರಿತ್ರೋಜಾಯಲೇಸಿ)

Erythroxylon coca Lamk.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಈ ಮರದ ತವರು ಹೊರದೇಶಗಳೇ ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರು ಕೊಕೇನ್ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಎರಿತ್ರೋಜಾಯಲಾನ್ ಕೊಕೊ ಎಂದು ಇದ್ದು ಎರಿತ್ರೋಜಾಯಲೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದು ಸುಮಾರು ೨ ರಿಂದ ೫ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಪೊದೆ ಅಥವಾ ೧೨ ರಿಂದ ೪೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಮರ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದರ ಎತ್ತರವನ್ನು ಸುಮಾರು ೫ ಅಡಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೆಂಬೆಗಳ ತುದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ೧ ರಿಂದ ೨ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ಎಲೆಗಳು ಮಾವಿನ ಎಲೆಯ ಆಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳು ಎಲೆಗಳು ಮೂಡದೇ ಇರುವ ಕೊಂಬೆಗಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಕಾಯ ಉದ್ದವಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕೆಂಪು ವರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ತವರು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪೇರು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಆಂಡ್ಸ್ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಾವಾ, ಪಶ್ಚಿಮ ಪೂರ್ವ ಇಂಡೀಸ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಕ್ಯುಸಸ್ಕ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಕೃಷಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಕೇನ್ ಗಿಡದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಔಷಧಿಯ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ವೇದನಾರೋಧಕ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡದ ರಸದ ಸುಮಾರು ೪ ಪ್ರತಿಶತ ಹೊಂದಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಮರಗಟ್ಟುವುದು. ಅದರಂತೆ ೧೦ ರಿಂದ ೧೨ ಪ್ರತಿಶತದಂತೆ ತಯಾರಿಸಿದ ರಸವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ವೇದನೆಯ ಅರಿವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಣ್ಣಿನ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಯೋಗ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಕೇನನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ನರಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ, ಉಲ್ಲಾಸ, ಉತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ದಣವು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಚುರುಕುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಸಿವು ಇಂಗುತ್ತದೆ. ನರ ಮಂಡಲದ ಮೇಲಾಗುವ ಗಾಢವಾದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ. ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹೃದಯ ಬಲಪಡುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೋಕೇನ್ ಸೇವನೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ನರ ಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯ ತಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಮೊದ ಮೊದಲು ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆಯ ಕ್ರಮ ಪ್ರಚೋದನೆಗೊಂಡು ಹೃದಯದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮೈ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದ ಮೊದಲು ಉಸಿರಾಟದ ಕ್ರಿಯೆ ತೀವ್ರಗೊಂಡು ತದ ನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಕೇನ್ ಪ್ರಭಾವ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ, ಪಚನ ಕ್ರಿಯೆ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಿಪರೀತ 'ಮತ್ತು' ಬರುವುದು, ಮಾನಸಿಕ ಉದ್ದೀಪನಗೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಇದೇ ತರಹದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಂಡು ಬರುವವು. ಆದರೆ ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡದ ವಿಷದ ಭಾದೆ ವಿರಳ. ಸುಮಾರು ೦.೨ ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಕೋಕೇನನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮೈ ಸೆಳೆತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೧-೨ ಗ್ರಾಂನಷ್ಟು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಚಾರ :

ಉದರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೊರೇನ್ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕ್ಷೋರೋಫಾರಂ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಮೂಗಿಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ ವಿಕ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊರೇನ್‌ನ್ನು ವೀಳ್ಯದಲಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದಿನ ಮೂಲಕ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಮುರುಕ ಹಲಗತ್ತಿ

ಹೊಲರಿನಾ ಅಂಟಿಡಿಸೆಂಟ್ರಿಕ್ (ಅಪೊಸೈನೇಸಿ)

Holarrhena antidysentrica Wall.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಹಿಂಜ, ಕುಡ್ನಾಲು, ಕುರ್ಚಿ, ಕೊರ್ಚು, ಕೊಡಚಗ, ಕೊರಸಿಗನ ಗಿಡ, ಕೋಡಂಬೆ ನಂಗು, ವತ್ಸಕ, ಸಣ್ಣ ಹಾರ, ಹಿರೇಕೊಡ್ಲಿಗೆ, ಹಿರೇಕಣಗು, ಚೆಪ್ಪಾಲೆ, ಹಾಲ್, ಹಿರೇಕಾಡಸಿಗಿ, ಕೊಡಮುರಿಕೆ, ಕುಡಸಾಲು, ನಂಗು ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಸ್ಟಿ ಬಾರ್ಕ್, ಕುರ್ಚಿ ಬಾರ್ಕ್ ಎಂದಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಸಸ್ಯನಾಮ ಹೊಲರಿನಾ ಅಂಟಿಡಿಸೆಂಟ್ರಿಕ್. ಇದು ಅಪೊಸೈನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಈ ಸಸ್ಯವು ದೊಡ್ಡದಾದ ಪೊದೆ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕ ಮರ. ಇದು ಸುಮಾರು ೧೦ - ೧೨ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿ ವರ್ಣದ ಹೂಗಳಿದ್ದು, ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಈ ಮರವು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು, ಕಾಯಿಯು ೬ ರಿಂದ ೧೬ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳು ರೇಷ್ಮೆಯ ಎಳೆಯಂತೆ ತುಪ್ಪಳ ಹೊಂದಿದ್ದು ಕಹಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ದುರ್ವಾಸನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮರದ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಮರವನ್ನು ಸೌದೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಮಶಂಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಈ ಮರದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜ್ವರ ಹಾಗೂ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗಳ ಉಪಶಮನಕ್ಕೆ ಗಿಡದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಪ್ರಮಾಣ ಬದ್ಧ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಗಿಡದಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಗಿಂತ ಲಾಭಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ಕುಸಿಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಹೃದಯದ ರಕ್ತ ಚಲನೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಾರಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ನಾಳಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಿಗ್ಗಿ ಉಬ್ಬುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ಭಾಗ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮೊದ ಮೊದಲು ಉಸಿರಾಟ ಉದ್ದೀಪನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಉಸಿರಾಟ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಡಸಿಗನ ಮರ

ಕ್ಲೈಸ್ಟಾಂತ್ಸ್ ಕೊಲ್ಲಿನಸ್ (ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ)

Cleistanthus collinus (Roxb) Benth and Hook.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕಾಡಗರ್ಗರಿ, ಕೊಸಿಗೆ, ಬಡಿದಾರಿಗೆ, ಬೋದರಗ, ಸಣ್ಣ ಗೋಡೆ, ಹೊಳೆಹುಡಿಗೆ, ಈ ಗಿಡದ ಸಸ್ಯನಾಮ ಕ್ಲೈಸ್ಟಾಂತ್ಸ್ ಕೊಲ್ಲಿನಸ್ ಎಂದಿದೆ. ಈ ಮರ ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಕೊಡಸಿಗನ ಮರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲೆಗಳುದುರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವೃಕ್ಷ. ಮರದ ತೊಗಟೆಯು ಕಂದು ಮಿಶ್ರಿತ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಒರಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾಯ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲೆಗಳು ದುಂಡಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಡಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು ೪ ರಿಂದ ೫ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದ, ೩ ಅಂಗುಲ ಅಗಲವಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಅಂಡಾಕಾರವು ತುಪ್ಪಳ ರಹಿತವಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕೋಣೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಇದರ ಕಾಯಿ ೦.೭೫ ದಿಂದ ೧ ಅಂಗುಲ ಸುತ್ತಳತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳು ದುಂಡಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗಟ್ಟಿ ಮರವಾಗಿದ್ದು ಕಂದು ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರವು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದುಂಟು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ್ದಿದ್ದು ಇದು ತುಂಬಾ ಗಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವಂಥ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮರವು ಬೇಲಿಯ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು. ಈ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗೆ ಗೆದ್ದಲು ಬಾಧೆ ಇರದು. ಮರದ ತೊಗಟೆ, ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಟ್ಯಾನಿನ್ ಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಕೊಡಸಿಗನ ಮರದ ಕಾಯಿ, ಎಲೆ ಮತ್ತು ಬೇರುಗಳು ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಹಿಂಡಿ ತೆಗೆದ ರಸ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಸ್ವರೂಪದ ಉರಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದು. ಗಿಡದ ಬೇರು, ತೊಗಟೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀನಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ನರಹತ್ಯೆಯಂತಹ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಪಾತದ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಸಹ ಬಳಸುವುದುಂಟು. ತೊಗಟೆಯನ್ನು ತಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಂತಿಯಾಗುವುದು, ನಿಶ್ಯಕ್ತತೆ ಉಂಟಾಗುವುದು, ತಲೆ ತಿರುಗುವುದು ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವಲ್ಲದೆ ೪ ರಿಂದ ೫ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿಗೀಡಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಗುಲಗಂಜಿ

ಅಬ್ರಸ್ ಪ್ರಿಕೆಟೋರಿಯಸ್ (ಲೆಗ್ಯುಮಿನೇಸಿ)

Abrus precatorius L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಗುಂಜಿ, ಗುಂಡು, ಮಣಿ, ಗುಂಜೇ, ಬೀಜ, ಮದುಕವಲ್ಲಿ, ಜಾಗ, ಹಾಡಿಗ, ಕ್ಯಾಬ್ಬಲಿಯ್, ಕ್ಯಾಬ್ಬಸೆನ್, ಗಿಣಿಯಾ ಪೀ, ರೋಸರಿ ಪೀ ಹಾಗೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಕೋರೈಸ್ ಇದರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರುಗಳು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಅಬ್ರಸ್ ಪ್ರಿಕೆಟೋರಿಯಸ್. ಇದು ಲೆಗ್ಯುಮಿನೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲಗಂಜಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಸುವುದುಂಟು. ಇದೊಂದು ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಬಳ್ಳಿ, ಕಾಂಡ ತೆಳುವಾಗಿದ್ದು ಎಲೆಗಳು ದಟ್ಟ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆ. ಹೂವಿನ ಗಾತ್ರವು ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣವಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೩ - ೫ ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜ ಕೆಂಪು ಇದ್ದು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒಡವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಅಕ್ಕಪಾಲಿಗರು ಇದರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನ ತೂಗಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಒಂದು ಬೀಜದ ಭಾರ ಸುಮಾರು ೧.೭೫ ಗ್ರಾಂ. ಸುಸ್ಪೃತ ಸಂಹಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ಔಷಧ ಗುಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವವಿದೆ. ಎಲೆಗಳು ರುಚಿಯಾಗಿದ್ದು ರಸವನ್ನು ಒಡೆದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಯ ರಸವನ್ನು ಸೌಮ್ಯ ಕೈಲದ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಾವುಗಳಿಗೆ ಲೇಪಿಸಿದರೆ ನೋವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿ ಎಲೆಯ ರಸವನ್ನು ನಾರು ಜಂತುಗಳಿಂದ ಬಾಧಿತ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಲೇಪಿಸಿದರೆ ನಾರು ಜಂತುಗಳು ನಾಶಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಬೀಜದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕುದಿಸಿದ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಬಲವರ್ಧಕ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸದೆ ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ರೋಗದಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಪಿಂಡದ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸೂಜಿಯ ಮೂಲಕ ಚರ್ಮದ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೀಜದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಇದು ಜೀವಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೀಜದ ಪುಡಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಲೇಪನವನ್ನು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ರೂಢಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ಬೀಜದ ಕಣಕವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಸೂಜಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ದನಕರುಗಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದಲ್ಲಿ ೧೮-೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಈ ಗಿಡದ ರಸವನ್ನು ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಲೇಪನ ಮಾಡಿದರೆ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುವುದು. ಒಂದು ಗ್ರಾಂನಷ್ಟು ಬೀಜದ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಕರಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ೬ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೫ ಸಾರಿ ವಾಂತಿಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ೧೨ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಭೇದಿಯಾಗುವುದು, ಬಲಹೀನತೆ, ನಾಡಿ ಬಡಿತ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಹಾಗೂ ಕೈಗಳು ನಡುಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಸುಮಾರು ೬ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ಬಲಹೀನವಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು.

ಉಪಚಾರ :

ಗುಲಗಂಜಿ ಬೀಜವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆ್ಯಂಟಿ ಅಬ್ರಿ ಎಂಬ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸೂಜಿ ಮದ್ದಿನಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಯಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಗೊಳಗೊಳಿಕೆ

ಅರ್ಜಿಮೋನ್ ಮೆಕ್ಸಿಕಾನಾ (ಪಪಾವರೇಸಿ)

Argemone mexicana L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಅರಿಶಿನ ಕಮ್ಮಟ ಅರಶಿನ ಉಮ್ಮತ್ತಿ, ಅರಿಶಿನ ದತ್ತೂರಿ, ಚಿರಾನಿಕ್, ದತ್ತೂರಿ ಬಲರಕ್ತಾ, ಮುಳ್ಳು ದತ್ತೂರಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಕ್ಲಿಪೊಪಿ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಅರ್ಜಿಮೋನ್ ಮೆಕ್ಸಿಕಾನಾ ಲಿನ್. ಇದು ಪಪಾವರೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಗೊಳಗೊಳಿಕೆಯು ಪೊದೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಸ್ಯ. ಇದರ ತವರು ಅಮೇರಿಕಾದರೂ ಅನೇಕ ಉಷ್ಣವಲಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹೊಲಗದ್ದೆ ಪಡುಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ದಾರಿಯ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದು. ಸುಮಾರು ೧-೪ ಪೂಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹಸಿರು ಹಾಗೂ ಬಿಳಿಯ ವರ್ಣದ ಎಲೆಗಳು ಮೊನಚಾದ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಅಂಚು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದಂತಾಗಿ ಚೂಪಾದ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹೂವು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜ ದುಂಡಗೆ ಇದ್ದು ಕಪ್ಪು ಕಂದು ವರ್ಣವಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾವಿ ಕಾಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಔಷಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಜರೋದರ ಹಾಗೂ ಕಾಮಣಿ ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ರಸವನ್ನು ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾವಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಈ ಸಸ್ಯದ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ಬರಿಸುವಂಥ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳನ್ನು ಜಜ್ಜಿ ಹಿಂಡಿದಾಗ ತಿಳಿ ವರ್ಣದ ತೈಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇಕಡ ೩೬ ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹುಣ್ಣು ಮತ್ತು ಉಬ್ಬಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಲೇಪಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಗೊಳಗೊಳಿಕೆಯ ಎಣ್ಣೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದುವದು ಖಚಿತ. ಗೊಳಗೊಳಿಕೆಯ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಕಲಬೆರಕೆಗೊಳಗಾದ ಸಾವಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಉಬ್ಬಸು ರೋಗ, ವಾಂತಿ, ಭೇದಿಯಾಗುತ್ತದಲ್ಲದೆ ಕಾಲು ಹಾಗೂ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಒಡಿನಾ ಎಂಬ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಣ್ಣೆಯ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮೈಗೆಲ್ಲ ವಿಪರೀತ ನೋವು ಬರುತ್ತದೆ. ಗೊಳಗೊಳಿಕೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೋತಿ ಮತ್ತು ಬೆಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದಾಗ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಾಂತಿ ಭೇದಿಯಾಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ರಕ್ತನಾಳಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕಲಗೊಳಿಸುವ ಗುಣವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಸಸ್ಯದ ಬೀಜ ಸಾಸಿವೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರಕೆಯಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಸಾಸಿವೆ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗುವುದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆರ್ದಮೋನ್ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೆಲೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ತಂಬಾಕು

ನಿಕೋತಿಯಾನಾ ಟೆಬ್ಯಾಕಮ್ (ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ)

Nicotiana tabacum L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಹೊಗಸೊಪ್ಪು, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಟೊಬ್ಯಾಕೊ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಂಬಾಕಿನ ಸಸ್ಯನಾಮ ನಿಕೋತಿಯಾನಾ ಟೆಬ್ಯಾಕಮ್. ಇದು ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ತಂಬಾಕು ರೋಮಗಳಿಂದ ಅಚ್ಚಾದಿಸಿದ ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಕಾಕ. ಈಟಿಯಾಕಾರದ, ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಎಲೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ತಿಳಿಗಿಂಪು ಅಥವಾ ಗುಲಾಬಿ ವರ್ಣದ ಹೂವುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಸೀಮ ರೀತಿಯ ಪುಷ್ಪ ಮಂಜರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಪುಷ್ಪದಳಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಉದ್ದವಾಗಿ ಲಾಲಿಕೆಯಾಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಫಲವು ಕ್ಯಾಪ್ಸೂಲ್ ರೀತಿಯದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ.

ತಂಬಾಕನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೇದಲು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ನುರಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಶ್ಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಅನೇಕ ದೇಶಿ ಔಷಧಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವುದುಂಟು. ಕಫ ನಿವಾರಣೆಗೆ, ನರ ಸೇದುವಿಕೆಯ ಉಪಶಮನಕ್ಕೆ, ಕೆಲವು ಚರ್ಮ ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಎಲಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ನಿಕೋಟಿನ್ ಘಟಕದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದುಂಟು. ತಂಬಾಕಿನ ಗುಣಧರ್ಮವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಕೋಟಿನ್ ಎಂಬ ಭಾಷ್ವೀಕೃತ ಕ್ಷಾರದಿಂದ ಎಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೪ ರಿಂದ ೬ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿಕೋಟಿನ್ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ೬ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಸ್ಯದ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿಕೋಟಿನ್ ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಕೋಟಿನ್ ಪ್ರಮಾಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳು ಮೊಳೆತ ನಂತರ ನಿಕೋಟಿನ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ತಂಬಾಕಿನ ಸೇವನೆ ಮೊದಲು ಉತ್ಪ್ರೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ನಂತರ ನರಗಳ ದುರ್ಬಲತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅರ್ಥಾಂಗವಾಯು ಆಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು. ಎಲ್ಲ ಮಧ್ಯ ನರಗಳಿಗೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವದು. ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ತಂಬಾಕಿನ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಜನ ಕಂಡು ಬರುವದು. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು. ಕ್ರಮೇಣ ನರ ದೌರ್ಬಲ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸಾವಿಗೀಡಾಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು.

ತಂಬಾಕಿನ ನಿರಂತರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವದು. ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ವಾಂತಿ, ಒಕರಿಕೆ ವೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ನಂತರ ಇವೆಲ್ಲ ತಂತಾನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುವು. ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಅನ್ನನಾಳ ಮತ್ತು ಕರುಳಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಮೊದಲು ಉತ್ಪ್ರೇಜನ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ನಂತರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವದು. ಈ ಭಾಗಗಳು ಸಂಕುಚಿತಗೊಂಡು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಂಭವವೂ ಉಂಟು.

೬೦ ಮಿ. ಗ್ರಾಂ ನಿಕೋಟಿನ್ ಅಥವಾ ೨ ಗ್ರಾಂ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾವು ನೀಡಬಹುದು. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ನಿಕೋಟಿನ್‌ದಿಂದ ಬಾಯಿ, ಗಂಟಲು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ನಂತರ ವಾಂತಿ, ಭೇದಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ಮೊದಮೊದಲು ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ರೇಕದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುವದು. ಉಸಿರಾಟ ಮತ್ತು ನಾಡಿ ಬಡಿತದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತೆ ಕಂಡು ಬರುವದು. ನಂತರ ರೋಗಿಯು ನಿತ್ರಾಣನಾಗಿ ಮಂಕು ಕವಿದಂತಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗುವನಲ್ಲದೆ ಕ್ರಮೇಣ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪುವನು. ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾವು ಉಸಿರಾಟದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಉಪಚಾರ :

ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ಆಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಪಚರಿಸುವ ಕೆಲ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಳಕೆಯನ್ನು ತೂರಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಬರಿದು ಮಾಡುವದು, ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಕೆಲವು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಸುವದು ಅಥವಾ ಟ್ಯಾನಿಕ್‌ಆಸಿಡ್‌ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಕುಡಿಸುವದು, ಎಟ್ರೋಪಿನ್‌ದ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವದು ಇವೇ ಆ ವಿಧಾನಗಳು. ಫಾರ್ಮಲಿಹೈಡ್‌ಮತ್ತು ಮಿಥೇನದ ಅಮೈನಡೆರಿವೇಟಿವ್‌ದ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ತಂಬಾಕಿನ ವಿಷ ತೆಗೆಯುವಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ದತ್ತೂರಿ ಗಿಡ

ದತ್ತೂರ ಸ್ವಾಮೋನಿಯಂ (ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ)

Datura stramonium L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಬಿಳಿ ಉಮ್ಮತ್ತಿ, ಉಂಬತ್ತಿ, ದತ್ತವ, ದತ್ತೂರಿ, ಧಸ್ತರ, ಮದ್ದುಗುಣಿಕೆ, ಸದಾ ದತ್ತೂರಿ. ಇದರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರು ಡೆವಿಲ್ ಆಪಲ್, ಐಮನನ್‌ನೀಡ್, ಥಾರ್‌ಆಪಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ದತ್ತೂರ ಸ್ವಾಮೋನಿಯಂ. ಇದು ಸೊಲ್ಯಾನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ.

ದತ್ತೂರಿಯ ಗಿಡ ಪೊದೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಸಸ್ಯ. ಇದರ ಕಾಂಡವು ಹಸಿರು ಅಥವಾ ಹಸಿರು ಕೆಂಪು ಇದ್ದು ಎಲೆಗಳು ೭ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ೧ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದ ಹಾಗೆ ೧ ಅಂಗುಲ ವ್ಯಾಸ ಉಳ್ಳದ್ದು ಇದ್ದು ನಿಮಿರಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ತೊಗಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ಮಾಗಿದಾಗ ೪ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಬಿರಿಯುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಡುಭೂಮಿ, ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಉಳಿಮೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಈ ಸಸ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಕಾರಿ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಫ ಕತ್ತರಿಸುವ ಗುಣವಿದೆ. ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅಸ್ವಮಾ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುವವರು ಸೇದುವುದು ಆದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ವೈದ್ಯರು ಇದನ್ನೊಂದು ಮಾದಕ ಮತ್ತು ಅಮಲೇರಿಸುವ ಸಸ್ಯ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಪಾಚಕಾರಿ ಹಾಗೂ ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಗುಣವಿರುವ ಸಸ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಸಸ್ಯದ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ಬರಿಸುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವವು. ಬೀಜಗಳು ಕಹಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತಿಂದಾಗ ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ಮತ್ತು ಬರಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಗುಣಧರ್ಮವು ಅನೇಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಎಸಗುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು. ರೈಲು ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗುವ ದರೋಡೆಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನೊಂದು ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳುಂಟು. ಸಿಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವೀಳ್ಯದಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಗೊಳಗಾದಾಗ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವರು. ದನಕರು, ಆಡು, ಕುರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ಬೀಜವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಗಳುಂಟು. ಹೂ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ೧ ಕೆ.ಜೆ. ಸಸ್ಯದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕುದುರೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಕೂಲಿಯಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೨.೨೫ ಕೆ.ಜೆ. ಪಕ್ವವಾದ ಬೀಜಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ೫೨ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೊಲಗಳು ದತ್ತೂರಿ ಸಸ್ಯದ ವಿಷಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಆಕಳು ಮತ್ತು ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ವಿಷದ ಪರಿಣಾಮ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ದತ್ತೂರಿ ಸಸ್ಯದ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾರದ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರತಿಶತ ೦.೦೩ ರಿಂದ ೦.೦೫ ನಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯದ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಕ್ಷಾರ ತೈಲೋಸಿ ಅಮೈನ್. ಈ ಕ್ಷಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೦.೪೬ ರಿಂದ ೦.೫೨ ದವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ನೀಲಗಿರಿ ತೈಲದ ಮರ

ಯುಕಾಲಿಪ್ಟಸ್ ಗ್ಲೋಬುಲಸ್ (ಮಿರ್ಟೇಸಿ)

Eucalyptus globulus Labill.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ಪೂರದ ಮರ, ಯುಕಾಲಿಪ್ಟಸ್ ತೈಲದ ಮರ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ಲೂಗಮ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಯುಕಾಲಿಪ್ಟಸ್ ಗ್ಲೋಬುಲಸ್ ಎಂದಿದ್ದು ಮಿರ್ಟೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ನಿತ್ಯ ಹಸಿರು ಸಸ್ಯ. ಇದರ ತವರು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಹಾಗೂ ಟಸ್ಮಾನಿಯಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ೧೮೬೩ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ನೀಲಗಿರಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಡುತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬೇಸಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದು, ತವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಬಹಳ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಯಲು, ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರದು. ಈ ಮರವು ೮೦ ರಿಂದ ೧೨೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಂಡವು ನೀಲವರ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರ ಮೇಲಿನ ತೆಳುವಾದ ತೊಗಟೆಯು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಉದ್ದನೆಯ ಸೀಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಿದು ಕಾಂಡದ ಹಾಗೂ ರೆಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ನೇತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ೮ ರಿಂದ ೧೦ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿದ್ದು ನೀಲಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ವರ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಬಿಳಿ ವರ್ಣದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹೂವುಗಳು ಎಲೆಯ ಕಂಕುಳಗಳಲ್ಲಿ ೧ ರಿಂದ ೩ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಮರದ ಎಲೆಯ ಕವಲು ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೧.೩ ರಿಂದ ೩.೨ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಾಯುರೂಪವಾಗುವ ಗುಣವಿರುವ ತೈಲವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತೈಲವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ ಭಾಗವು ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಮಿನಿರೋಧಕ ಗುಣವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ವಾಸನಾಳದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದುಂಟು. ೫ ರಿಂದ ೧೦ ಹನಿಯಷ್ಟು ತೈಲವನ್ನು ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕೊಡುವರು. ತಲೆಕೂಲಿ, ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಇದರ ತೈಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯನ್ನು ಕಾಗದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉರುವಲಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಮರದ ತೈಲವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಉರಿ ಉಂಟಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ೧೦ ರಿಂದ ೧೩ ಮಿಲಿ ಲೀಟರಷ್ಟು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪುತ್ತಾನೆ. ಈ

ತೈಲವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ಕೆಲವೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಉರಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ತಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆಮಶಂಕೆ, ವಾಂತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಡಿನಿನ ೩.೧೬ ಭಾಗದಷ್ಟು ಸೇವಿಸಿದರೆ ವಿಪರೀತ ಮಬ್ಬು ಕವಿದು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ನೆಗ್ಗಿಲು ಮುಳ್ಳು

ಟ್ರಿಬುಲಸ್ ಟೆರೆಸ್ಟ್ರಿಸ್ (ಜಾಯಗೋಫಿಲ್ಲೀಸಿ)

Tribulus terrestris L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕೆರು ನೆಗ್ಗಿಲು ಮುಳ್ಳು, ಸಿರಂಜೆ ಮುಳ್ಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಪ್ ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಟ್ರಿಬುಲಸ್ ಟೆರೆಸ್ಟ್ರಿಸ್. ಇದು ಜಾಯಗೋಫಿಲ್ಲೀಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಈ ಸಸ್ಯದ ತವರು ಮೆಡಿಟೇರೇನಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮೂಲಿಕೆ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚಾಪೆ ಹಾಸಿದಂತೆ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಸಸ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಕಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ರೋಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕವಲುಗಳು ಕಾಂಡದ ಬುಡದಿಂದ ಮೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಸುಮಾರು ೧೫ ರಿಂದ ೩೦ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿದ್ದು ಕಾಂಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಎಲೆಗಳ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಹೂವುಗಳು ಮೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಹಣ್ಣು ಮಾಗಿದಾಗ ೪ ರಿಂದ ೫ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರಿಯುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡವು ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಸ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾಯಿಯನ್ನು ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಔಷಧಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ವಿವಿಧ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ 'ಇಸಮೂಲ ಕ್ವಾಡ್' ಎಂಬ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಿಕೆಯ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಗರ್ಭಾಶಯದ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಐರೋಷ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮೂತ್ರ ವರ್ಧಕದಂತೆ ಹಾಗೂ ಬಲವರ್ಧಕದಂತೆಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಮೂಲಿಕೆಯು ಹುಲ್ಲಿನ ಜೊತೆಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ದನಕರುಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೇಯುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಿಕೆಯ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಜ್ವರದ ಬಾಧೆ, ಕಾಮಾಲೆ ರೋಗಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಜ್ವರ ಬರುವ ಮುನ್ನ ತಲೆ ಬಾವು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮೇಕೆ ಹಾಗೂ ಕುರಿಗಳು ಮೇವನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ನೆರಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲು ಆವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕುರಿಗಳು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಅಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಚಡಪಡಿಸುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಖವನ್ನು ಬೆನ್ನಿನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ತಲೆ, ಸೊಂಡಿ, ವಸಡೆ, ಗಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕಿವಿಗಳು ಊದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ರೈತರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಕಾಲುಗಳು ಸಹ ಊದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಊದಿಕೊಂಡ ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ದ್ರವವು ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗ ತೊಡಗುವುದು. ಇದು ೪ ರಿಂದ ೫ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಊದಿಕೊಂಡ ಭಾಗದ ತ್ವಚೆಯು ಒಣಗಿ ನಿಷಪ್ಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ೧೨ ರಿಂದ ೧೩ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮರಣಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ಮೂಲಕ ಹಸಿರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಮೇಕೆಗಳು ಇದನ್ನು ತಿಂದರೆ ಅದರ ವಿಷದ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಈ ಗಿಡವು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿದಂತಾಗಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಇದನ್ನು ತಿಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಅರೆ ಹಸಿರಾದ ಗಿಡದ ರಸ ಹಾಗೂ ಒಣಗಿದ ಗಿಡದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದರೆ ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತವೆ.

ಉಪಚಾರ :

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ವಿಷದ ಬಾಧೆಯಾದಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಿಡಕೂಡದು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಯಿಸಿ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಬೇಕು.

ನುಗ್ಗೆ

ಮೊರಿಂಗ್ ಒಲಿಫೆರ (ಮೊರಿಂಗೇಸಿ)

Moringa oleifera Lamk

ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳು :

ನುಗ್ಗೆ, ನುಗ್ಗೆಮರ, ನುಗ್ಗೆಕಾಯಿ, ಮೊಚಕಮರ. ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಡ್ರಮ್‌ಸ್ಟಿಕ್‌ಟ್ರೀ, ಹಾರ್ಷರಾಡಿಸ್, ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬೆನ್, ಬೆನ್‌ಅಯಲ್ ಟ್ರೀ, ಬೆನ್ ಟ್ರೀ, ಇಂಡಿಯನ್ ಹಾರ್ಷರಾಡಿಸ್ ಟ್ರೀ ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಮೊರಿಂಗ್ ಒಲಿಫೆರ ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಮೊರಿಂಗೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ನುಗ್ಗೆ, ಚಿಕ್ಕ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಮರ, ಬೇಗ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಕಾಂಡವು ೩ರಿಂದ ೪ ಅಡಿ ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ರೆಂಬೆಗಳು ಮೋಟು, ಬೂದು ಹಸಿರು ವರ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಎಳೆಯ ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ

ನವಿರಾದ ತುಪ್ಪಳ ಇರುತ್ತದೆ. ತೊಗಟೆ ದಪ್ಪ, ಮೃದುವಾಗಿ ಬೆಂಡಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೊಗಟೆಯ ಹೊರಮೈ ಬೂದು ಹಸಿರು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮೃದು, ಹಗುರ, ರಂಧ್ರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಎಲೆಗರಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರಿ ಎಲೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿರುತ್ತವೆ. ವರ್ಷದಾದ್ಯಂತ ಈ ಮರವು ಹೂವು-ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೂವು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಏಣುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತುದಿ ಚೂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಗಳ ಉದ್ದ ೮ ರಿಂದ ೧೫ ಅಂಗುಲವಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಯ ತಿರುಳು ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ನುಗ್ಗೆಯ ಬೇರುಗಳು ಗಂಟುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಂಗಿಯಂತೆ ಘಾಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆಯ ಬಣ್ಣ ಬಿಳಿ ಕಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ನುಗ್ಗೆಯನ್ನು ಭಾರತ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಬರ್ಮಾ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಮಲೇಶಿಯಾ, ಅಮೇರಿಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನುಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕ ತರಕಾರಿ. ಇದರ ಕಾಯಿ, ಹೂವು ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳು ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಿದ್ದು ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೆ ೨೦ ರಿಂದ ೩೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ತರಕಾರಿ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಯಿಗಳ ಮೇಲಿನ ನಾರು ತೆಗೆದು ರುಚಿಕರ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ಭಾವ ಪ್ರಕಾಶ, ಸುಕ್ರುತ ಸಂಹಿತ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೆಯ ಔಷಧೀಯ ಗುಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ನುಗ್ಗೆ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಇದು ಹೃದಯ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆ ದೂರ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಮೂತ್ರವರ್ಧಕ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಕಚ್ಚು, ಗಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಎಲೆಗಳ ಪಟ್ಟು ಹಾಕುವದರಿಂದ ಉಪಶಮನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನುಗ್ಗೆಯ ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಣು ಜೀವಿ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ವೃಣಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಬೇರುಗಳ ರಸ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ, ದಮ್ಮು, ಪಿತ್ತ ಜನಕಾಂಗದ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ನೋವು ದೂರವಾಗುವವು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ನುಗ್ಗೆಯ ಎಲೆಯ ಮರದ ಬೇರುಗಳು ತುಂಬಾ ಘಾಟವಾಗಿದ್ದು ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಮೂಲಂಗಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೊಕ್ಕೆಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸುವ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆಗೂ ಇದೇ ಗುಣವಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಅಂಟನ್ನು ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೋರಿಂಗ್‌ಸೈನ್ ಎಂಬ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥವಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಹೃದಯದ ಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ, ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಮೆತ್ತಗಿನ ಸ್ನಾಯುಗಳ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಚದುರಂಗ

ಲಾಂಟಾನಾ ಕೆಮರಾ (ವರ್ಬಿನೇಸಿ)

Lantana camara L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕಸೂತಿ ಹೂ, ಕಾಡು ಜೋಳ, ಲಂಟಾನಾ, ಹೇಸಿಗೆ ಹೂ, ಇದರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರು ಲಾಂಟಾನಾ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಲಾಂಟಾನಾ ಅಕ್ಯೂಲಿಯೇಟಾ ಲಿನ್ ಆಥವಾ ಲಾಂಟಾನಾ ಕೆಮರಾ ಎಂದಿದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ವರ್ಬಿನೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಚದುರಂಗವು ಚದುರಿ ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಪೊದೆ. ಇದು ೪ ರಿಂದ ೮ ಪುಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ಸುತ್ತಲೂ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕೊಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೊನಚಾದ ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಿಳಿ, ಕೆಂಪು, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಹೂವುಗಳು ಕೂಡ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಘಟಕವಾದ ವಾಸನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಚದುರಂಗದ ತವರು ಅಮೇರಿಕ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತರಗಲೆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೀಡಾಪ್ರದ ಕಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಇದರ ಪ್ರಸರಣ ತುಂಬಾ ವೇಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಗಿಡವು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಗಳ ಸಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಇದರ ಪೈಪೋಟಿ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಸಸ್ಯದ ಹಣ್ಣು, ಹೂವು ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳು ವಿಷಕಾರಕ ಭಾಗಗಳು. ದನ ಕರುಗಳಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ತುಂಬಾ ಮಾರಕ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಕೆಗಳು ಈ ಗಿಡದ ಭಾಗವನ್ನು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಿಂದರೂ ಹಸಿವೆಯಾಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಕಾಮಾಲೆ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಚರ್ಮ ಸುರಿಯುವದು, ವಿಪರೀತ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಯುವದು ಕಂಡು ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಕತ್ತಲು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡು ಮಲಗುವ ವಿಚಿತ್ರ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ವಿಷದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕುರುಡಾಗುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಹದ ಹಿಂಭಾಗದ ಅರ್ಧಭಾಗ ನಿಶ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾಗದೇ ಇದ್ದ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮಾದಕರ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೆಲವೇ ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ನಿಶ್ಯಕ್ತತೆ, ವಿಪರೀತ ವಾಂತಿ, ಭೇದಿ, ಮಂದ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಉಸಿರಾಟ, ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡೆ ಹಿಗ್ಗಿ

ದೊಡ್ಡದಾಗುವದು ಮುಂತಾದವು ಉದ್ಭವಿಸುವವು. ಈ ಗಿಡದ ಹಣ್ಣು ತಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉದರವನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿ ಅಸಹಜವಾದ ನಿದ್ರೆಗೊಳಗಾಗುವನು ಅಲ್ಲದೆ ಮರಣಕ್ಕೀಡಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಉಪಚಾರ :

ನುರಿತ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಉದರದಲ್ಲಿದ್ದ ಚದುರಂಗ ವಿಷವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ನುಣ್ಣುಗಾಡ ಇದ್ದಿಲು ಪುಡಿಯನ್ನು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಕುಡಿಸಿದಾಗ ಕುರಿಗಳ ಆರೈಕೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಜಗಳಗಂಟಿ ಮರ

ಡೈಯೋಸ್ಪಿರಾಸ್ ಮೊಂಟಾನ್ (ಯಬೇನೇಸಿ)
Diospyros montana Roxb.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕಲೆನಂದಿ, ಕಾಡುಬಾಲೇಕಾಯಿ, ಕಾಲಗುಡ, ಬಿಲ್ಕುನಿಕ, ವಂಕಾನೆ, ಇದರ ಸಹನಾಮವು ಡೈಯೋಸ್ಪಿರಾಸ್ ಮೊಂಟಾನ್ ಹಾಗೂ ಇದು ಯಬೇನೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲದೆ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಈ ಮರವು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಈ ಮರದ ತೊಗಟೆ ಒರಟಾಗಿದ್ದು, ಬೂದು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಪರ್ಯಾಯ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಉದ್ದ ೩ ಅಂಗುಲ ಹಾಗೂ ಅಗಲ ೧.೫ ಅಂಗುಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಕಲಿಂಗ ಹೂಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ವರ್ಣ ಹಸಿರು. ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ಮರವು ಅಕ್ಟೋಬರ್-ನವೆಂಬರ್ವರೆಗೂ ಫಲಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾಯಿಗಳು ಅಡಿಕೆ ಗಾತ್ರದಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಈ ಮರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಮರವನ್ನು ಸೌದೆ ಮರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮರದ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಈ ಗಿಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದರೆ ಸಂಪಾಠದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜಗಳವಾಗುವುದೆಂಬ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಬಿಸ್ತಿ ಜನಾಂಗದವರು ಇದರ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನು ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡದಿಂದಾದ ಅಂಗೈ ಬೊಕ್ಕಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಮರದ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವು ಮೀನುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥವು. ಇದರ ಎಲೆಗಳ ಚಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮೀನುಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ತೊಗಟೆ ತುಂಬಾ ಕಟುವಾಗಿದ್ದು ವಿಪರೀತ ಜ್ವರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಜಾಜಿಕಾಯಿ ಮರ

ಮಿರಿಸ್ತಿಕಾ ಫ್ರಾಗ್ರನ್ಸ್ (ಮಿರಿಸ್ತಿಕೇಸಿ)

Myristica fragrans Houtt.

ಸಹಾನುಗಳು :

ಜಾಕಾಯಿ, ಜಾಪತ್ರಿ, ಜಾಯಿಪತ್ರಿ, ಪತ್ರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮೇಸನಟ್‌ಮೆಗ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಮಿರಿಸ್ತಿಕಾ ಫ್ರಾಗ್ರನ್ಸ್. ಮಿರಿಸ್ತಿಕೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ.

ಜಾಜಿಕಾಯಿ ಒಂದು ಉಷ್ಣ ವಲಯದ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಹು ವಾರ್ಷಿಕ ಮರ. ಈ ವೃಕ್ಷವು ೩೦ ರಿಂದ ೬೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ತೊಗಟೆ ಬೂದುಮಿಶ್ರಿತ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹೂವುಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳು ದುಂಡಗಿದ್ದು, ಭ್ರೂಣಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಳುವಾದ ಕೆಂಪು ವರ್ಣದ ಪೊದರು ಅಂದರೆ ಎರಿಲ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾಪತ್ರಿ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಜಾಕಾಯಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜಾಜಿಕಾಯಿ ಮರದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗಂಡು ಮರಗಳು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ಹೆಣ್ಣು ಹೂವುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವದು ಕಂಡು ಬರುವದು.

ಈ ಗಿಡದ ಬೀಜ ಅಂದರೆ ಜಾಜಿಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಜಾಪತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಜಾಜಿಕಾಯಿಯಿಂದ ತೆಗೆದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಾಬೂನು ಹಾಗೂ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಈ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಸಂಧಿವಾತಗಳನ್ನು ಗುಣ ಪಡಿಸುವ ಗುಣವಿದೆ. ಎಲೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಳೆನಾಕಕದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಜಾಜಿಕಾಯಿಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೈದ ರೇಪನವು ತಲೆನೋವನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾಜಿಕಾಯಿಯನ್ನು ನಿಂಬೆಹುಳಿಯಲ್ಲಿ ತೈದು ತಿಂದರೆ ಆಮಾತಿಸಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಜಾಜಿಕಾಯಿ ಗಿಡದ ವಿಷದಿಂದಾದ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಾಗ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ೧ರಿಂದ೧.೫ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ಚಮಚದಷ್ಟು ಜಾಪತ್ರಿಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳ ವಿಷದ ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ೧ ರಿಂದ ೬ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವವು. 'ಮತ್ತು' ಬರಿಸುವದು, ಉದ್ದೇಗಗೊಳ್ಳುವದು ಹಾಗೂ ಉದರದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುವವು. ಮನುಷ್ಯನು ಬೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಮಾರು ೨೪ ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬೇಕಾಗುವದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹವೇ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಪರಂಗಿ ಮರ

ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಪಪಾಯ (ಕ್ಯಾರಿಕೇಸಿ)

Carica papaya L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಪರಂಗಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕ ತಂಗಿ ಹಣ್ಣು, ಅಂಡ ಕಬೂಬು, ಪಪುಂಗಾಲು, ಪರಂಗಿ ಹಣ್ಣು, ಒಪ್ಪಂಗಾಮು, ಪಪಿಟ, ಪಪಾವ್ ಟ್ರೀಮನ್ ಮುಂತಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯ ನಾಮವು ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಪಪಾಯ ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಕ್ಯಾರಿಕೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ.

ಪರಂಗಿ ಮರವು ಬಹು ಬೇಗ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲ ಬಹು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಸ್ಯ. ಇದರ ತವರೂರು ಮೆಕ್ಸಿಕೊ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರು. ಈ ಗಿಡದ ಚಿಗುರು ಭಾಗಗಳು ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ನೆಟ್ಟಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಉದ್ದವಾದ ತೊಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ತೊಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಬಲಿತ ಕಾಂಡಗಳು ಒಳಗೆ ಪೊಳ್ಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಹಾಗೂ ದ್ವಿಲಿಂಗ ಪುಷ್ಪಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಯ ಬಣ್ಣ ದಟ್ಟ ಹಸಿರು. ಎಲೆಯ ಬೀಜಗಳು ದಟ್ಟಗೆ ಇರುತ್ತವೆಯಾದರೂ ಬಲಿತಾಗ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಅಪಕ್ವವಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಾಂಗದ ತೊಂದರೆಗಳು, ನರದೌರ್ಬಲ್ಯ, ಕಲೆ, ವ್ಯಥೆ, ಡಿಫ್ಟೀರಿಯಾ, ಚರ್ಮರೋಗಗಳು ಮುಂತಾದವು ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಹೆಂಗಸರು ಈ ಸಸ್ಯದ ಹಸಿಕಾಯಿ ತಿಂದರೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಾಗದು. ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಹಸಿಕಾಯಿ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಗಾಯ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಾಲನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು. ಈ ರಸ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದರೆ ಅದನ್ನು ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಾಯಿನ್ ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಹೃದಯದ ಬಡಿತವನ್ನು ಕುಂದಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಉಪಿರಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಭೂತಾಳ ಬೈರವ ಗಿಡ

ಕ್ರೋಟಾನ್ ಒಬ್ಲಾಂಗಿಫೋಲಿಯಸ್ (ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ)

Croton oblongifolius Roxb.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ತೊಗರಸ, ಸೋಮವಾರದ ಗಿಡ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಕ್ರೋಟಾನ್ ಒಬ್ಲಾಂಗಿಫೋಲಿಯಸ್ ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಭೂತಾಳ ಬೈರವ ಗಿಡವು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ತರಗಲಿ ಜಾತಿಯ ಗಿಡ. ಎಳೆಯ ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ನೀಳವಾದ ರೋಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ರೆಂಬೆಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹಸಿರು ಮಿಶ್ರಿತ ತಿಳಿ ಹಳದಿ ವರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದ ಕಾಯಿ ಮೂರು ಏಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದ ಅಂಚು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡವನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೊಲಗಳ ಬೇಲಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ಬೇರು, ಬೀಜ ಮತ್ತು ತೊಗಟೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಚುರುಕಾದ ಭೇದಿ ಮಾಡಿಸುವಂತಹ ಉಗ್ರವಾದ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮರಗೆಣಸು

ಮ್ಯಾನಿಹಾಟ್ ಯುಟಲಿಸ್ಸಿಮ (ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ)

Manihot Utilissima Pohl.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕಾಡುಗೆಣಸು, ಸುಬ್ಬಕ್ಕಿ, ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಸ್ಸಾಮ, ಬಿಟರ್ ಕಸ್ಸಾವಾ, ಮಾನಿವೂಕ್, ಟಾವಿವೂಕ್ ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಮ್ಯಾನಿಹಾಟ್ ಯುಟಲಿಸ್ಸಿಮ. ಇದು ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಮರಗೆಣಸು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಮೂಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಸಾಧಾರಣ ಗಾತ್ರದ ಪೊದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಸುಮಾರು ೩ ರಿಂದ ೯ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬೇರಿನ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಗುಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ರೋಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ೩ ರಿಂದ ೭ ಭರ್ಜಿಯಾಕಾರದ ಎಲೆಗಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹಪ್ಪಾಕಾರದ ಸಂಯುಕ್ತ ಎಲೆ. ಗೊಂಬೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಾಗೂ ಇದರ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಪೋರ್ಚುಗೀಜರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ತಂದು ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದರು.

ಈ ಸಸ್ಯವು ಹೂದೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದಂತಹ

ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಸ್ಸೆವ್ ಹಾಗೂ ಟ್ಯಾಪಿಯೋಕ್ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ವಿಷಾಂಶಗಳು:

ಈ ಸಸ್ಯದ ಗಡ್ಡೆಗಳ ರಸ ಅಥವಾ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಕ ಹೈಡ್ರೋಸೈಯನಿಕ್ ಎಂಬ ಆಮ್ಲವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಧಾರಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನಳವಡಿಸಿ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಸ ಹಾಗೂ ಹಾಲನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದ ಟ್ಯಾಪಿಯೋಕ್ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಷಾಂಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಹಿಂಡಿಕೆರೆದ ರಸವು ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದುವರು. ಬೆಕ್ಕು ಅಥವಾ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಈ ರಸವನ್ನು ಕುಡಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳು ೨೦ ರಿಂದ ೨೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷದ ವಿಪರೀತ ಭಾದೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೨ ಹನಿ ರಸಕುಡಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಚಡಪಡಿಸಿ ಕೇವಲ ೬ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ರಸದಲ್ಲಿರುವ ಹೈಡ್ರೋಸೈಯನಿಕ್ ವಿಷ ಆಮ್ಲವು ಮೂತ್ರಾಶಯವನ್ನು ಕೀಳುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೊನ್ಸ್ಟರ್ ಗಿಣ್ಣಿನ ಗಿಡ

ಮೊನ್ಸ್ಟರ್ ಡೆಲಿಸಿಯೋಸ್ (ಮೋರೇಸಿ)
Monstera deliciosa Liebm.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಿಸ್ ಬೇಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ಮೆಕ್ಸಿಕನ್ ಬ್ರೆಡ್ ಫ್ಲೈಟ್ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಮೊನ್ಸ್ಟರ್ ಡೆಲಿಸಿಯೋಸ್. ಈ ಸಸ್ಯವು ಮೋರೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಇದು ಗಟ್ಟಿ ಕಾಂಡ ಹೊಂದಿದ್ದು ಹಬ್ಬು ಬಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಳೆದಾಗ ಇದು ಒಂದು ವೈದ್ಯಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಆಸರಗಂಬಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕಾಂಡದ ಗಿಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಹಬ್ಬುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಲೆಗಳ ಆಕಾರ ದೊಡ್ಡದು. ಸುಮಾರು ೩೦ ಸೆ.ಮಿ. ಉದ್ದಗಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ದವಾದ ತೊಟ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಅಂಡಾಕಾರದ ತೊತ್ತುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಸ್ಯವು ತುಂಬಾ ರಮ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ವಿಷಕಾರಕವಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲಿದರೆ ವಿಷದ ಬಾಧೆ ಅಧಿಕವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಅಕ್ಸಲೇಟ್ ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥವಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನೋವು ಉಂಟಾಗಿ ಬಾಯಿ, ನಾಲಿಗೆ, ಗಂಟಲು ಕೆಂಪಾಗಿ ಊದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಗಂಟಲು ಊದಿಕೊಂಡು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಯು ಅಡಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಪಿತ್ತೋದ್ರೇಕ ಹಾಗೂ ವಾಂತಿಯಾಗುವದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಲಿತ ಹಾಗೂ ಮಾಗಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಇದರ ರಸ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಿಡಿದರೆ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳಷ್ಟು ನೋವು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದುದರಿಂದ ನಿಲುಕದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಉಪಚಾರ :

ರಸದ ವಿಷ ತೆಗೆಯಲು ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಬಾಯಿ, ನಾಲಿಗೆ, ಗಂಟಲು ಹಾಗೂ ಚರ್ಮಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಈ ಗಿಡದ ರಸ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಈ ಗಿಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ರುಬಾರ್ಬ

ರೀಯಾಮ್ ರ್ಯಾಪಾಟಿಕಮ್ (ಫೊಲಿಗೋನೇಸಿ)
Rheum raphanicum L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ರೇವಲ್ ಚೆನ್ನಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ರುಬಾರ್ಬ ಅಥವಾ ರೇವಲದಿನ್ನಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ರೀಯಾಮ್ ರ್ಯಾಪಾಟಿಕಮ್. ಇದು ಫೊಲಿಗೋನೇಸಿ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ರುಬಾರ್ಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಗಡುತರ ಸಸ್ಯ. ಏಷ್ಯಾದ ತಂಪು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇದರ ತವರೂರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಇದು ಬೇಗ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ ಗುಪ್ತಕಾಂಡಗಳು ರಸಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದು. ಎಲೆಗಳು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಗುಂಪು ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ತೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವರು. ಅವುಗಳ ಬಣ್ಣ ಹಸಿರು, ದಟ್ಟ ಕೆಂಪು ಇತ್ಯಾದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೂ ತೆನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಹಸಿರು ಬಿಳಿ ಹೂಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಇದರ ನೆಲದಲ್ಲಿಯ ಗುಪ್ತಕಾಂಡಗಳ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಬಳಸಿದರೆ ಅದು ಹಸಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಳಕೆ ಆಮಶಂಕೆಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ.

ವಿಷಯಗಳು :

ಸಸ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳು ಒಗರಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಸಲೀಟ್ ವಸ್ತು ಇರುವದರಿಂದ ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಅದು ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಅಮ್ಲದ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಗೊಂಡು ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಅಕ್ಸಲೀಟಿನ್ ಸ್ಪಟಕಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೇಯಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಯಾವುದೊಂದು ಹಾನಿ ತಟ್ಟದು. ಆದರೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸದೇ ತಿಂದರೆ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಹೀಗೆ ಸೇವಿಸಿದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ವಾಂತಿಯಾಗುವದು. ಹೊಟ್ಟೆಕೂರಿ, ನಿಶ್ಯಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುವವು. ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆ ನಿಂತು ಹೋಗುವದು. ಅಂತರೇ ರುಬಾರ್ಬ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸದೆ ತಿನ್ನುವದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕರ. ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮೇಕೆ, ಕುರಿ, ಹಂದಿ, ದನಕರುಗಳು ಹಾಗೂ ಕೋಳಿಗಳು ತಿಂದಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಬಾಧೆಗಳ ಚಿಹ್ನೆಗಳೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಗಿಡದಿಂದ ಬಾಧಿತಗೊಂಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬುರುಗು ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಅವು ವಿಪರೀತ ಭೇದಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತವೆ.

ಉಪಚಾರ :

ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮೂಲ ಪದಾರ್ಥವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಬಾಧಿತರು ಗುಣಮುಖ ಹೊಂದುವರು.

ಹೆಸರು

ಥೈಮಸ್ ವಲ್ಗ್ಯಾರಿಸ್ (ಲ್ಯಾಮಿಯೇಸಿ)
Thymus vulgaris L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಥೈಮ, ಜರ್ಮನ್, ಥೈಮ, ಮೈಲ್ಡ್ ಥೈಮ, ಗಾರ್ಡನ್ ಥೈಮ ಮುಂತಾದವು ಇದರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರುಗಳು ಇದು ಲ್ಯಾಮಿಯೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಥೈಮಸ್ ವಲ್ಗ್ಯಾರಿಸ್ ಎಂದಿದೆ.

ಇದು ಪೊದೆವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯ ಮೂಲಿಕೆ. ಸಸ್ಯಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರ ಮತ್ತು ಸಾಂಬಾರಗಳ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಪರಿಮಳವಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ೧೫ - ೩೦ ಸೆಂ. ಮಿ. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಕುರುಚಲು ಪೊದೆ, ಚಳಿಗಾಲ ಕಳೆದ ನಂತರ ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳುದುರುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯ ಭಾಗಗಳ ಬಣ್ಣ ಹೊಳಪು. ಬೇನು ತುಪ್ಪದಂತಿರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳ ಉದ್ದ ಸುಮಾರು ೦.೬ ಸೆಂ. ಮಿ., ಉದ್ದವಾದ ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಅಚ್ಚಾದಿವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೂದುಬಣ್ಣದ ಛಾಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಕಹಿ, ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿತಕರ. ಇವುಗಳಿಗೆ ತೊಟ್ಟು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇ - ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೂ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಬಣ್ಣ ಗುಲಾಬಿ, ಕೆಂಪು ಇಲ್ಲವೆ ಕೆನ್ನೀಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡದ ತವರೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಯುರೋಪ, ಸ್ವೀಡನ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕ, ನಮ್ಮ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚಲ, ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಕುಮಾನ್ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕೀರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎಲೆ, ಚಿಗುರು ಮತ್ತು ಹೂ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಅಡಿಗೆ ಮತ್ತು ತಿಂಡಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಹಸಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಉಪಶಮನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಲ್ಲು ನೋವಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳ ಉಪಶಮನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಪರಿಮಳ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಶ ತೈಲ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಿದೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

೧೦ ರಿಂದ ೧೫ ಕಾಳಿನಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉದರದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಹರಡುತ್ತದೆ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವುದೊಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ವಿಪರೀತ ತಲೆಶೂಲೆ, ಕಿವಿ ಗುರುಗುಟ್ಟುವುದು, ತಲೆ ತಿರುಗುವುದು, ದೇಹದ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ನರಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡ ಬಿದ್ದು ಮನುಷ್ಯ ಮಾತನಾಡುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡುಗತೊಡಗುವನು. ಮುಖವೆಲ್ಲ ಊದಿದಂತಾಗುವದು. ನಾಡಿಯ ಬಡಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದಲ್ಲದೆ ಮರಣ ಹೊಂದಬಹುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಾರೆ ಜೊಲ್ಲು ಸೋರುವದು, ತುಟಿ ಹಾಗೂ ಕೈಬೆರಳುಗಳು ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟುವದು ಹಾಗೂ ಸ್ವತಿ ತಪ್ಪುವದು ಕಂಡು ಬರುವದು. ಉದರದ ವಿಪರೀತ ಉರಿಯಿಂದ ಅತಿ ಭೇದಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಚಾರ :

ಈ ಸ್ಥಳದ ವಿಷದಿಂದ ಬಾಧೆಯಾದಲ್ಲಿ ಉದರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಉಗುರು ಬಿಸಿ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಹೃದಯದ ಹಾಗೂ ಉಸಿರಾಟ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕಿಸುವಂತಹ ಆಟ್ರಿಸೀನ್, ಸ್ಟ್ರಿಕನಿನ್ ಅಥವಾ ಡಿಜಾಟಾಲೀನ್ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬಿಸಿಯಾದ ಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷದಿಂದ ಬಾಧಿತ ರೋಗಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಲಗಿಸಬೇಕು. ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭೇದಿಯಷ್ಟೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಉಪಚಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಹಾರಿವಾಣ

ಎರಿತ್ರೀನಾ ಇಂಡಿಕಾ (ಫ್ಯಾಬೇಸಿ)
Erythrina indica Lamk.

ಸಹನಾನುಗಳು :

ಕೆಂಪು ಪಾರಿಜಾತ, ನಿಂಬಕರು, ಪಾರಿವಾಣ, ಪೊಂಗರ, ಹೊಂಗರಿಕೆ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾರ್ಕಪುಡ್ ಟ್ರೀ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಎರಿತ್ರೀನಾ ಇಂಡಿಕಾ ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಫ್ಯಾಬೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಮರ.

ಇದೊಂದು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರ. ಬಿಳುಪಾದ ತೊಗಟೆಯಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ಮೊನಚಾದ ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ೪ ರಿಂದ ೫ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತ ಎಲೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೂಗಳು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮರ ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರವನ್ನು ಬೀಜ ಹಾಗೂ ರೆಂಬೆಗಳ ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಜ್ವರ, ಸಂಧಿವಾತ, ಅಸ್ತಮಾ, ಕುಷ್ಠರೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಇದರ ತೊಗಟೆಯ ಚೂರ್ಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ರಸವನ್ನು ಹುಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಾಗುವ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವಂತಹ ಕ್ಷಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಎಣ್ಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ತುಂಬಾ ವಿಷಕಾರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆ ಹಾಗೂ ತೊಗಟೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಕಾರಕ ಕ್ಷಾರಗಳಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉಂಟಾಗಿ ಮೈ ಸೆಳಿತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೂಗಳನ್ನು ವಿಷ ಹಾಕಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಹುಳಿಚೆಕ್ಕನ್ ಸೊಪ್ಪು

ಕೆನೋಪೋಡಿಯಂ ಅಲ್ಬಮ್ (ಕೆನೋಪೋಡಿಯೇಸಿ)
Chenopodium album L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸೊಪ್ಪು, ಬೇಳೆಸೊಪ್ಪು, ಹುಚ್ಚು ಚೆಕ್ಕೋತ, ಹುನಚಿಕ್ ಎಂದಿದೆ. ಕೆನೋಪೋಡಿಯಂ ಅಲ್ಬಮ್ ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ. ಇದು ಕೆನೋಪೋಡಿಯೇಸಿ ಎಂಬ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಈ ಸಸ್ಯವು ೧ ರಿಂದ ೨ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೂಲಿಕೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೀಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಂಡವು ನೇರ ಅಥವಾ ಕವಲೊಡೆದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ನಸುಗೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ವಜ್ರ, ಅಥವಾ ಅಂಡಾಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ತುದಿ ಚೂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಕವಲುಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಹೂವುಗಳು ಗುಂಪಾಗಿ ಮೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳು ತಿಳಿ ಬಿಳಿ ವರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಎಲೆಸೊಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಸಲೀಟ್ ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥವು ವಿಷಕಾರಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಈ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನ ಶೀಘ್ರ ಗ್ರಾಹಿ ಗುಣವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಬೇಯಿಸಿದಾಗಲೂ ಪದಾರ್ಥದ ಅಂಶದ ಚುರುಕುತನ ಅಳಿಯದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಇದರ ವಿಷದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಾವು ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಬೊಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಗುಳ್ಳೆಗಳೇಳುತ್ತವೆ. ಇವು ಮಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ದನಕರುಗಳು ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ನಿಶಕ್ತಿಗೊಂಡು ಅಸಡ್ಡೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದಂತೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತವೆ. ಉಸಿರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿ ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ನಿಸ್ಸೀಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿನ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗಿಡದ ವಿಪರೀತ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ.

ಹೋಲೆಗೇರು

ಹೊಲಿಗಾರ್ನ್ ಅರೋಟಿಯಾನ್ (ಆನಾಕಾರ್ಡಿಯೇಸಿ)
Holigarna arnotiana Hook. f.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಕೊಟಗೇರು, ಸಣ್ಣ ಹೊಲೆಗೇರು, ಹುಲ್ಲೇರು, ಹಾಲಗೇರಿ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಹೊಲಿಗಾರ್ನ್ ಅರೋಟಿಯಾನ್. ಇದು ಆನಾಕಾರ್ಡಿಯೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದೊಂದು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರ. ಈ ಮರದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಣ್ಣದಾದ ಹೂವುಗಳು ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಮರವು ನಿತ್ಯ ಹಸಿರು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಾಣಗಳು :

ಈ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆ, ರೆಂಬೆ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿಯ ಕವಚಕ್ಕೆ ಗಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ರಸಪ್ರವಾಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಸವು ತುಂಬಾ ಕಟುವಾಗಿದ್ದು ಮೈಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದರೂ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯದಂತೆ ಬೊಬ್ಬೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಇದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಜಾಪಳ ಮರ

ಕ್ರೋಟಾನ್ ಟೆಗ್ಲಿಯಮ್ (ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ)
Croton teglium L.

ಸಹನಾಮಗಳು :

ಜಾಪಳ ಬೀಜ, ನೆಸ್ಪಾಲ, ನೇಪಾಲಿ, ಬ್ಬುರಿಲಿಟ್ಟು, ಬೇರಡ, ದಂತಿ, ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಟಾನ್, ಫರ್ಚಿಂಗ್ ಕ್ರೋಟಾನ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯನಾಮ ಕ್ರೋಟಾನ್ ಟೆಗ್ಲಿಯಮ್. ಇದು ಯುಫೋರ್ಬಿಯೇಸಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಈ ಮರವು ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಬಂಗಾಳ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಪೊದೆಯಂತೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಣ್ಣ ಮರ. ಈ ಮರವು ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾಯಿಗಳು ಮೂರು ಏಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಹರಳಿನಂತಿರುವ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಷಾಂಶಗಳು :

ಇದರ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕ್ರೋಟಾನ್ ಎಣ್ಣೆ ಅತೀ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ವಿರೇಚಕ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಸವರಿದರೆ ವಿಪರೀತ ಭೇದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿರೇಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಣ್ಣೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದದ್ದು. ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ವಿರೇಚಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಭೇದಿ ಮಾಡಿಸುವ ಲಕ್ಷಣ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಕಾಳಿನಷ್ಟು ಬೀಜದ ಭಾಗ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಒಂದರಿಂದ ಎರಡು ಹನಿಗಳಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಹಾಗೂ ೨೦ ಹನಿಗಳಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿದ ಘಟನೆಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ.

ಉಪಚಾರ :

ಈ ಗಿಡದ ವಿಷದಿಂದ ಬಾಧಿತರಿಗೆ ವಾಂತಿಯಾಗಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದರದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡುವಬೇಕು. ಈ ವಿಷವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ವಿಪರೀತ ಬೆನ್ನು ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಬಿಸ್ಕತ್ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.